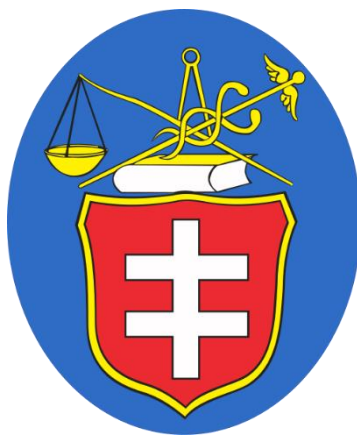

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA LEŻAJSK NA LATA 2016-2023 - DIAGNOZA

Projekt

Leżajsk, Warszawa, Gdańsk, Brzozów
2016 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	5
I.1. Informacje ogólne o mieście	5
I.2. Sfera społeczna.....	6
I.2.1. Struktura demograficzna i społeczna	6
I.2.2. Edukacja	8
I.2.3. Kapitał społeczny.....	11
I.2.4. Poziom zamożności społeczeństwa i pomoc społeczna	13
I.2.5. Bezpieczeństwo publiczne	18
I.2.6. Charakterystyka bezrobocia.....	19
I.2.7. Podsumowanie.....	21
I.3. Sfera gospodarcza.....	28
I.3.1. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych.....	28
I.3.2. Podsumowanie.....	31
I.4. Sfera środowiskowa.....	32
I.4.1. Stan środowiska	32
I.4.2. Podsumowanie.....	34
I.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	35
I.5.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna	35
I.5.2. Charakterystyka przestrzeni publicznych.....	35
I.5.3. Komunikacja i transport publiczny	36
I.5.1. Infrastruktura techniczna	36
I.5.2. Zabytki	38
I.5.3. Podsumowanie.....	40
I.6. Sfera techniczna	43
I.6.1. Charakterystyka zasobu mieszkaniowego oraz budynków i budowli o innym przeznaczeniu.....	43
I.6.2. Podsumowanie.....	45
I.7. Wyniki badania ankietowego	48
I.7.1. Metodologia badania	48
I.7.2. Cel badania	48
I.7.3. Próba badania	48
I.7.4. Wyniki badania.....	50
I.8. Wyniki badań jakościowych.....	57
I.9. Delimitacja obszarów zdegradowanych	58
II. Zasięgi przestrzenne obszaru do rewitalizacji	64
Spis tabel	74
Spis wykresów	76
Spis map	76

WSTĘP

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) dla Miasta Leżajsk na lata 2016-2023 to dokument, którego celem będzie zaprogramowanie i uruchomienie działań pozwalających na wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Prowadzone działania przyczynią się w rezultacie do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej całego miasta.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w perspektywie finansowania 2014-2020, zarówno w dokumentach krajowych, jak i regionalnych w procesie rewitalizacji najistotniejsze do rozwiązania są problemy społeczne, czyli te, które bezpośrednio dotyczą ludzi. Dlatego też podstawą opracowanego dokumentu jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, która wyznacza obszary problemowe charakteryzujące się koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz dodatkowo w minimum jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej albo technicznej.

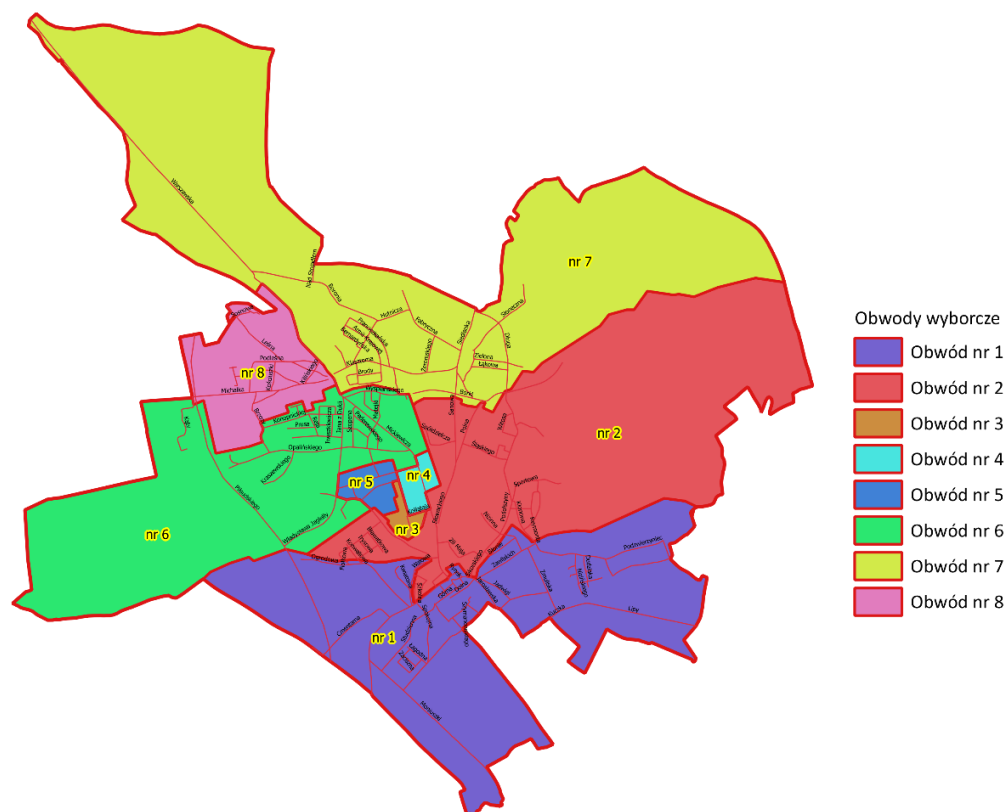
Miasto Leżajsk nie dysponuje formalnymi jednostkami pomocniczymi typu osiedla czy dzielnice, które mogłyby zostać poddane analizie przestrzennej, a w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie zostały wskazane również jednostki urbanistyczne, które mogłyby zostać poddane analizie. Na potrzeby opracowania programu rewitalizacji został przyjęty podział według obwodów wyborczych. Cechą charakterystyczną wyznaczonych jednostek analitycznych jest podobna liczba mieszkańców w 7 obwodach (od 1 721 do 2 019), wyjątek stanowi jedynie obwód wyborczy nr 8, w którym jest niespełna 1 000 mieszkańców.

Na podstawie diagnozy, która została opracowana w oparciu o dane ilościowe oraz opinie mieszkańców Leżajska, zostały wskazane obszary zdegradowane oraz obszary do rewitalizacji. Dokument diagnozy prezentuje dwa obrazy miasta:

- ogólny na tle powiatu, województwa oraz kraju,
- szczegółowy – sporządzony z uwzględnieniem granic wyznaczonych jednostek analitycznych (8 obwodów wyborczych) oraz punktów adresowych prezentujący obszary miasta znajdujące się w stanie kryzysowym

Mapa 1. Wyznaczone jednostki analityczne - obwody wyborcze

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W poszczególnych sferach zostały przyjęte następujące wskaźniki:

— **sfera społeczna:**

- liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania
- frekwencja w wyborach samorządowych organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)
- frekwencja w wyborach prezydenckich w poszczególnych obwodach wyborczych,
- frekwencja w wyborach do sejmu w poszczególnych obwodach wyborczych,
- frekwencja w wyborach do senatu w poszczególnych obwodach wyborczych,
- **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania**
- wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców,
- % kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w obwodach wyborczych,
- **liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem**
- odsetek osób bezrobotnych w podziale na wykształcenie w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie wyborczym,
- **wyniki egzaminów 6-klasisty**

— **sfera gospodarcza:**

- liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w obwodzie wyborczym,

– **sfera środowiskowa:**

- powierzchnia terenów zielonych zarządzanych przez Urząd Miejski w Leżajsku w poszczególnych obwodach wyborczych,
- działki zawierające azbest w poszczególnych obwodach wyborczych,

– **sfera przestrzenno-funkcjonalna:**

- powierzchnia przestrzeni publicznych w poszczególnych obwodach,
- odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów w poszczególnych obwodach wyborczych,
- liczba obiektów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w poszczególnych obwodach wyborczych,
- liczba obiektów objętych Gminną Ewidencją Zabytków w poszczególnych obwodach wyborczych,

– **sfera techniczna:**

- liczba pustostanów w poszczególnych obwodach wyborczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców,
- **liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych,**
- liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej w poszczególnych obwodach,

Analiza powyższych wskaźników, a także badania ilościowe (SAQ oraz CASI) i jakościowe (zogniskowany wywiad grupowy oraz warsztat diagnostyczny) pozwoliły na wskazanie obszarów zdegradowanych i do rewitalizacji cechujących się nawarstwieniem zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz dodatkowo co najmniej w jednej z pozostałych sfer.

I. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

I.1. INFORMACJE OGÓLNE O MIEŚCIE

Miasto Leżajsk, które jest siedzibą powiatu leżajskiego, znajduje się w północnej części województwa podkarpackiego, w dolinie rzeki San. Leżajsk od północy i południa sąsiaduje z gminą Leżajsk, od wschodu z gminą Kuryłówka, a od zachodu z gminą Nowa Sarzyna. Położone jest na skraju Płaskowyżu Kolbuszowskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Puszczy Sandomierskiej.

Mapa 2. Położenie Leżajska na tle powiatu leżajskiego

<http://www.infopowiat.pl>

Leżajsk to jedno z najstarszych miast w Polsce południowo-wschodniej, a tym samym w województwie podkarpackim. Prawa miejskie zostały mu nadane 1397 roku. W 2016 r. miasto zamieszkiwało niespełna 14 tysięcy mieszkańców i zajmuje powierzchnię 20,58 km². Pomimo, iż jest to miasto powiatowe, prawie 80% powierzchni zajmują użytki rolne i tereny zielone.

Z uwagi na długoletnią historię Leżajsk jest ważnym ośrodkiem życia społeczno-gospodarczego na podkarpaciu. Miasto jest korzystnie zlokalizowane względem dróg wojewódzkich, krajowych i autostrady. Do miasta dochodzi linia kolejowa, a w odległości niespełna 40 km znajduje się międzynarodowy port lotniczy Rzeszów-Jasionka.

Leżajsk jest także ważnym ośrodkiem kultury chasydzkiej. W mieście znajduje się ohel cadyka Elimelecha Weissbluma z Leżajska. Każdego roku, w rocznicę śmierci cadyka, która przypada 21 dnia żydowskiego miesiąca adar, do Leżajska przyjeżdżają chasydzi z całego świata.

I.2. SFERA SPOŁECZNA

I.2.1. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

W marcu 2016 r. liczba ludności w Leżajsku wynosiła 13 998 osób. Najliczniej zamieszkanym był obwód wyborczy nr 6 – 2 019 osób, natomiast najmniejsza liczba ludności odnotowana została w obwodzie wyborczym nr 8 (996 osób). W pozostałych obwodach liczba ludności była na zbliżonym poziomie i wynosiła od 1 721 osób (obwód wyborczy nr 5) do 1 919 (obwód wyborczy nr 2).

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych obwodach wyborczych – stan 03.2016 r.

	Liczba mieszkańców
Obwód nr 1	1 895
Obwód nr 2	1 919
Obwód nr 3	1 799
Obwód nr 4	1 731
Obwód nr 5	1 721
Obwód nr 6	2 019
Obwód nr 7	1 918
Obwód nr 8	996
Miasto Leżajsk	13 998

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W 2015 r. liczba ludności w Leżajsku wynosiła 14 021 osób. W latach 2011-2015 w Leżajsku saldo migracji każdego roku miało wartość ujemną, a łączny spadek liczby ludności wyniósł (-) 373 osoby. Największy spadek, w stosunku do roku poprzedniego, nastąpił w roku 2015, wartość salda migracji wyniosła wówczas (-) 139 osób.

Tabela 2. Liczba ludności i saldo migracji w latach 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności	14 394	14 339	14 246	14 160	14 021
Saldo migracji	-33	-55	-93	-86	-139

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W 2014 r. w Leżajsku wartość wskaźnika urodzenia żywe na 1 000 mieszkańców wynosiła 7,2 i była niższa niż średnia dla kraju (9,7), województwa podkarpackiego (9,4) oraz powiatu leżajskiego (8,8). Na przestrzeni lat 2010-2014 liczba urodzeń żywych na 1 000 mieszkańców w Leżajsku spadła, przy czym nie możemy mówić o stałej tendencji.

Tabela 3. Urodzenia żywe na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7
Województwo podkarpackie	10,3	9,9	9,9	9,6	9,4
Powiat leżajski	9,8	9,9	9,6	9,9	8,8
Miasto Leżajsk	9,3	8,1	8,8	8,1	7,2

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 r. w Leżajsku wartość wskaźnika zgony na 1 000 mieszkańców wynosiła 6,2 i była niższa niż średnia dla kraju (9,8), województwa podkarpackiego (8,6) oraz powiatu leżajskiego (8,4). Na przestrzeni lat 2010-2014 liczba zgonów na 1 000 mieszkańców w Leżajsku spadła, przy czym nie możemy mówić o stałej tendencji spadkowej.

Tabela 4. Zgony na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	9,8	9,7	10,0	10,1	9,8
Województwo podkarpackie	8,6	8,6	8,6	8,7	8,6
Powiat leżajski	8,8	8,2	8,3	8,6	8,4
Miasto Leżajsk	6,9	5,5	7,7	5,6	6,2

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W latach 2010-2014 w Leżajsku występowała dodatnia wartość przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wartość ww. wskaźnika w 2014 r. w Leżajsku była wyższa niż średnia dla powiatu leżajskiego, województwa podkarpackiego oraz kraju.

Tabela 5. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0
Województwo podkarpackie	1,7	1,4	1,3	0,8	0,7
Powiat leżajski	1,1	1,7	1,3	1,3	0,3
Miasto Leżajsk	2,4	2,7	1,1	2,5	1,0

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w Leżajsku wynosił 63,5% i był zbliżony do średniej dla powiatu (63,4%) oraz województwa (63,5%). W odniesieniu do jednostek referencyjnych należy zauważyć fakt, iż Leżajsk charakteryzował niższy odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wyższy w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 6. Ludność w podziale na grupy wieku (%) na tle wojewódzkim i krajowym w roku 2014

	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
Polska	18,0	63,0	19,0
Województwo podkarpackie	18,8	63,5	17,7
Powiat leżajski	19,4	63,4	17,2
Miasto Leżajsk	16,8	63,5	19,7

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Leżajsk w 2014 r. charakteryzował niższy niż w jednostkach referencyjnych wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym). Należy jednak zauważyć, iż w latach 2010-2014, dynamika ww. zjawiska w Leżajsku była najwyższa. Oznacza to, że społeczeństwo w Leżajsku starzeje się szybciej niż w powiecie, województwie i kraju.

Tabela 7. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	7	55,8	56,6	57,6	58,8	106,52
Województwo podkarpackie	56,6	56,5	56,7	57,1	57,6	101,77
Powiat leżajski	57,7	57,5	57,2	57,5	57,8	100,17
Miasto Leżajsk	50,1	51,6	52,3	55	57,5	114,77

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Miasto Leżajsk w odniesieniu do jednostek referencyjnych charakteryzuje się nieznacznie wyższym współczynnikiem feminizacji (108 kobiet na 100 mężczyzn). Jednakże należy zauważyć, iż wartości wskaźników są do siebie zbliżone. Średnia dla kraju ww. wskaźnika wynosiła 107, dla województwa podkarpackiego 104, natomiast dla powiatu leżajskiego 102 kobiety na 100 mężczyzn.

Tabela 8. Współczynnik feminizacji w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	107	107	107	107	107
Województwo podkarpackie	104	104	104	104	104
Powiat leżajski	102	102	102	102	102
Miasto Leżajsk	109	109	108	109	108

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

I.2.2. EDUKACJA

W Leżajsku funkcjonują 4 przedszkola, 3 miejskie i 1 niepubliczne. Do przedszkoli miejskich w latach 2010-2014 uczęszczało łącznie 1 652 dzieci w wieku 3-5 lat. Największa liczba dzieci uczęszczała do Przedszkola Miejskiego nr 4. Od roku 2011 do roku 2014 łączna liczba dzieci w przedszkolach miejskich spadła o 24 osoby.

Od 2010 r. do 2014 r. o ponad 8% wzrósł odsetek dzieci w przedszkolach miejskich.

Tabela 9. Liczba i odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach miejskich w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Przedszkole Miejskie Nr 2	84	83	85	93	88
Przedszkole Miejskie Nr 3	92	98	102	99	89
Przedszkole Miejskie Nr 4	139	166	148	140	146
Ogółem w przedszkolach	315	347	335	332	323
Odsetek dzieci w przedszkolach miejskich	71,11%	83,82%	81,71%	80,98%	79,36%

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Na terenie miasta zlokalizowane są 3 szkoły podstawowe. Szkoły podstawowe zgodnie z uchwałą nr VI/19/11 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 7 kwietnia 2011 r. zostały podzielone na 3 obwody.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Leżajsku, mieszcząca się przy ul. Grunwaldzkiej 1 obejmuje następujące ulice: Akacjową, Blacharską, Bławatkową, Błonie, Boczną Moniuszki, Burmistrzów Zawilskich, Dolną, 28 Maja, Fiołkową, Furgalskiego, Garncarską, Górną, Grunwaldzką, Irysową, Jarosławską, Klonową, Konwaliową, Kpt. Kuczka, Krokusową, Krótką, Kwiatową, Lipy, Mickiewicza do nr 33 włącznie, Moniuszki, Niziną, Ogrodową, Piekarską, Plac Jaszowskiego, Plac Targowy, Podzwierzyniec, Ppłk. L. Więclawa "Śląskiego", Reymonta, Rynek Rzeszowską, Sandomierską, Sikorskiego, Spokojną, Sportową, Studzienną, Szkolną, Szymanowskiego, Św. Jadwigi Królowej, Targową, Tulipanową, Wałową, Wierzbową, Zmuliską, Żwirki i Wigury.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Leżajsku, mieszcząca się przy ul. Mickiewicza 51, obejmuje następujące ulice: Br. Śniadeckich, Chrobrego, Jagiełły, K.K. Baczyńskiego, Kołłątaja, Kopernika, M. C. Skłodowskiej, Mickiewicza od nr 34 do nr 69 włącznie, Plac Dworcowy, Podolszyny, Polna, Sanowa, Słowackiego, Spółdzielcza, Staszica, Witosa.

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Leżajsku, mieszcząca się przy ul. 11 Listopada 8, obejmuje następujące ulice: Armii Krajowej, Bernardyńską, Borki, Boronia, Broniewskiego, Długą, Fabryczną, Franciszkańską, Hutniczą, 11 Listopada, Iwaszkiewicza, J. Brzozy, J. Kossaka, Kąty, Kilińskiego, Klasztorń, Kochanowskiego, Konopnickiej, Kościuszki, Kraszewskiego, Ks. Cz. Brody, Leśną, Leśników, Łąkową, Matejki, Mickiewicza od nr 70, Narodowej Organizacji Wojskowej, Nowińskiego, Odległą, Opalińskiego, Orzeszkowej, Paderewskiego, Plac Mariacki, Podleśną, Popietuski, Prusa,

Przemysław, Pułaskiego, Reja, Siedlanka, Sienkiewicza, Słoneczną, Sosnową, Szopena, Św. Jana z Dukli, T. Michałka, Tuwima, Warszawska, Wyspiańskiego, Zieloną, Żeromskiego.

W 2015 r. do trzech szkół w Leżajsku uczęszczało łącznie 764 uczniów. Najwięcej (ponad 50%) stanowili uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2 – 398 uczniów. Najmniej, 112 uczniów, uczęszczało natomiast do Szkoły Podstawowej nr 1.

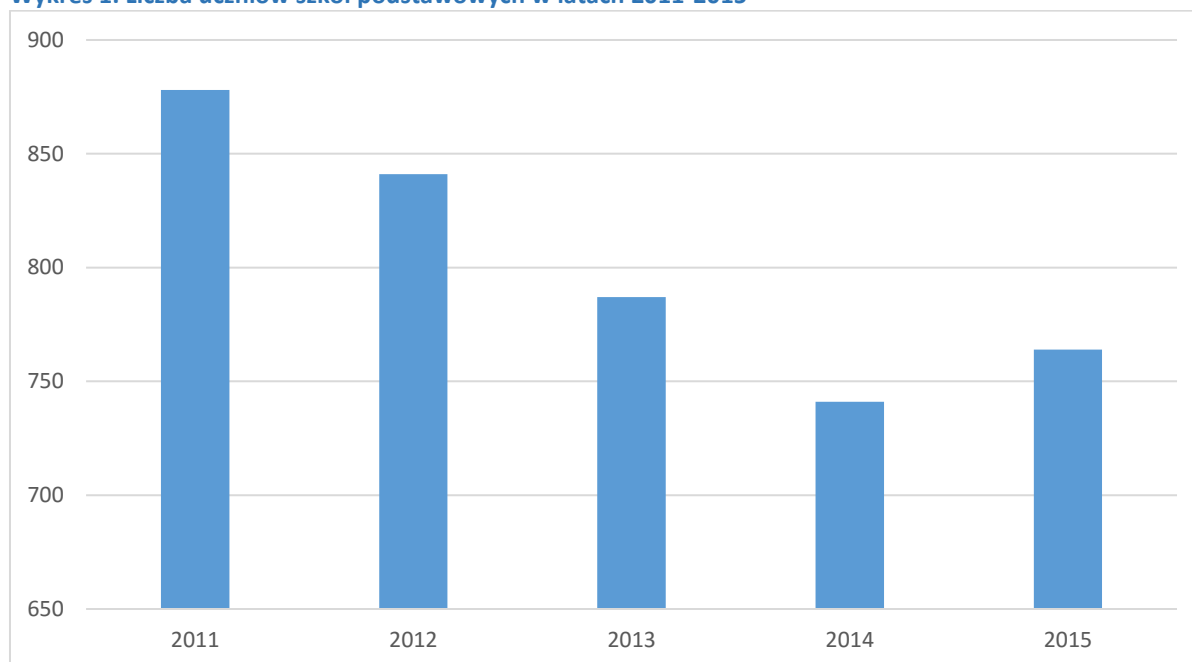
W latach 2011-2015 liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych w Leżajsku spadła o 114 osób. Największy spadek odnotowano w Szkole Podstawowej nr 1 (spadek o 75 uczniów).

Tabela 10. Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Szkoła Podstawowa Nr 1	187	155	143	131	112
Szkoła Podstawowa Nr 2	420	415	377	372	398
Szkoła Podstawowa Nr 3	271	271	267	238	254
Ogółem	878	841	787	741	764

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Wykres 1. Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2011-2015

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Analiza średnich wyników ze sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2011-2016 pokazuje, iż wyniki we wszystkich szkołach podstawowych w Leżajsku były na bardzo zbliżonym poziomie. W latach 2014 i 2015 najniższe wyniki osiągnęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1, natomiast 2016 r. najniższy wynik osiągnęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2.

Tabela 11. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2011-2015 w %

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Szkoła Podstawowa Nr 1	69	59	61	62	63	68
Szkoła Podstawowa Nr 2	65	60	65	68	66	62
Szkoła Podstawowa Nr 3	69	60	60	65	69	63
Powiat leżajski	64	54	58	63	66	61

Opracowanie na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

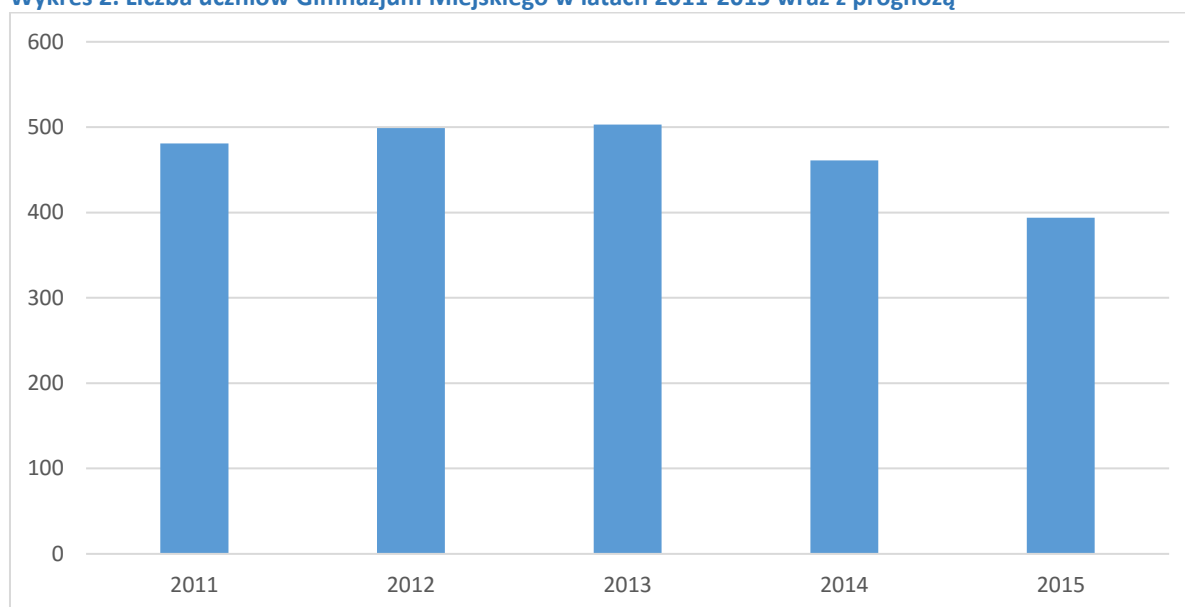
W Leżajsku funkcjonuje jedno gimnazjum, do którego w 2015 r. uczęszczało 394 uczniów. W latach 2011-2013 liczba uczniów w Gimnazjum była względnie stała. Natomiast w latach 2013-2015 nastąpił znaczny spadek liczby uczniów (o 109 uczniów). Analiza prognozy wskazuje, iż spadek liczby uczniów będzie się utrzymywał w kolejnych latach.

Tabela 12. Liczba uczniów Gimnazjum Miejskiego w Leżajsku w latach 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba uczniów	481	499	503	461	394

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Wykres 2. Liczba uczniów Gimnazjum Miejskiego w latach 2011-2015 wraz z prognozą

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W 2015 r. średnie wyniki z egzaminu gimnazjalnego ze wszystkich części uczniów z Gimnazjum Miejskiego w Leżajsku były wyższe niż średnie wyniki uzyskane przez uczniów z całego powiatu leżajskiego i województwa podkarpackiego. Najmniejsza różnica wystąpiła w przypadku wyników z części przyrodniczej. Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2015 r. uczniowie z Leżajska uzyskali wyższe wyniki niż w roku 2012.

Tabela 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2015 w % w porównaniu do średniej dla powiatu leżajskiego oraz województwa podkarpackiego

Egzamin	Leżajsk	Powiat leżajski	Województwo podkarpackie
z języka obcego nowożytnego poziom podstawowy	76,3	61,2	64,2
z języka obcego nowożytnego poziom rozszerzony	56,3	41,7	45,1
z języka polskiego	66,0	60,7	62,7
z historii i WOS	67,7	63,0	65,0
z matematyki	52,9	48,0	50,1
z przedmiotów przyrodniczych	51,4	49,9	51,2

Opracowanie na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Tabela 14. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2012-2015 w %

Egzamin	2012	2013	2014	2015
z języka obcego nowożytnego	68,7	71,5	73,9	76,3
z języka polskiego	65,9	65,8	72,1	66
z historii i WOS	61,3	60,5	60,1	67,7
z matematyki	48,2	48,9	48	52,9
z przedmiotów przyrodniczych	50,1	62,2	53,9	51,4

Opracowanie na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

1.2.3. KAPITAŁ SPOŁECZNY

Według Roberta Putnama¹ kapitał społeczny to te cechy organizacji społecznych, takich jak sieci (układy) jednostek lub gospodarstw domowych oraz powiązanych z nimi norm i wartości, które kreują efekty zewnętrzne dla całej wspólnoty.

Kapitał społeczny to cechy jakościowe. Jako mierniki ilustrujące pewien aspekt kapitału społecznego można zastosować wskaźnik frekwencji wyborczej, liczby stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz fundacji na 10 000 mieszkańców, a także aktywność przedsiębiorczą mieszkańców. Niski poziom kapitału społecznego prowadzi do powstania dysfunkcji społecznych mierzonych za pomocą, m.in. wskaźników: przestępczości, rozwodów, samobójstw, rozmiaru szarej strefy.

Instytucje kultury

Na terenie Leżajska do instytucji upowszechniających kulturę zaliczane są:

- Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku, w którego skład wchodzi następujące obiekty:
  - Dom Kultury (budynek przy ul. Mickiewicza 65), w którym mieści się kino oraz Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej,
  - Biblioteka Publiczna im. Stanisława Wyspiańskiego (budynek przy ul. Jarosławskiej 1) z dwoma filiami (budynek przy ul. Mickiewicza 65 oraz budynek Szpitala Powiatowego ul. Leśna 22),
  - Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta (budynek przy ul. Jarosławskiej 1),
- Muzeum Ziemi Leżajskiej (ul. Mickiewicza 20 A),
- Biblioteka Pedagogiczna – filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie (ul. Mickiewicza 79),
- Muzeum Prowincji OO. Bernardynów w Leżajsku (Plac Mariacki 8).

Organizacje pozarządowe

Na terenie Leżajska w marcu 2016 r. zarejestrowanych było 65 organizacji pozarządowych (NGO). Najwięcej organizacji było zlokalizowanych w obwodzie wyborczym nr 2 (17 NGO) oraz w obwodzie wyborczym nr 5 (13 NGO). Natomiast najmniejsza liczba organizacji pozarządowych zarejestrowana była w obwodzie wyborczym nr 3 (1 NGO) oraz w obwodzie nr 8 (4 NGO).

Tabela 15. Liczba organizacji pozarządowych – stan na 03.2016

	Liczba organizacji pozarządowych
Obwód nr 1	8
Obwód nr 2	17
Obwód nr 3	1
Obwód nr 4	7
Obwód nr 5	13
Obwód nr 6	7
Obwód nr 7	8
Obwód nr 8	4
Miasto Leżajsk	65

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z rejestru Starosty Leżajskiego i KRS

W Leżajsku w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w marcu 2016 r. zarejestrowanych było 4,64 organizacji pozarządowych. Wartość ww. wskaźnika była najwyższa dla obwodu wyborczego nr 2 (8,86 organizacji pozarządowej na 1 000 mieszkańców) oraz dla organizacji pozarządowej dla obwodu

¹ Za: Robert D. Putnam, *Samotna gra w kręgle*, przekł. Przemysław Sadura i Sebastian Szymański, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

wyborczego nr 5 (7,76 organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców). Najmniejszą wartość wskaźnika odnotowano natomiast dla obwodu wyborczego nr 3 (0,56 organizacji pozarządowej na 1 000 mieszkańców).

Tabela 16. Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców – stan na 03.2016

	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obwód nr 1	4,22
Obwód nr 2	8,86
Obwód nr 3	0,56
Obwód nr 4	4,04
Obwód nr 5	7,55
Obwód nr 6	3,47
Obwód nr 7	4,17
Obwód nr 8	4,02
Miasto Leżajsk	4,64

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z rejestru Starosty Leżajskiego i KRS

Frekwencja wyborcza

Analizie została poddana frekwencja z wyborów: samorządowych z 2014 r., II tury wyborów prezydenckich z 2015 r. oraz do sejmiku i senatu z 2015 r.

Najwyższą frekwencję w wyborach samorządowych w 2014 r. uzyskano w obwodzie nr 1 (53,47%), najniższą natomiast w obwodzie nr 4 (43,16%). W przypadku II tury wyborów prezydenckich z 2015 r. oraz wyborów do sejmiku i senatu z 2015 r. najwyższą frekwencją wyborczą charakteryzował się obwód wyborczy nr 8, najniższą natomiast obwód wyborczy nr 5. Na uwagę zasługuje również fakt, że w obwodzie nr 8 w przypadku wyborów samorządowych odnotowano frekwencję (52,18%), drugą co do wielkości w mieście.

Tabela 17. Frekwencja wyborcza w poszczególnych obwodach

	Wybory samorządowe w 2014 r.	Wybory prezydenckie 2015 r. - II tura	Wybory do sejmiku 2015 r.	Wybory do senatu 2015 r.
Obwód nr 1	53,47	59,45	54,83	54,83
Obwód nr 2	45,80	53,89	48,54	48,54
Obwód nr 3	43,28	53,43	50,21	50,14
Obwód nr 4	43,16	54,46	48,82	48,82
Obwód nr 5	44,60	52,56	48,40	48,40
Obwód nr 6	45,96	56,46	52,58	52,64
Obwód nr 7	45,03	55,19	53,19	53,13
Obwód nr 8	52,18	61,55	59,93	59,93
Miasto Leżajsk	46,36	55,07	51,35	50,59
Województwo podkarpackie	43,85	55,65	50,43	50,43
Polska	39,28	55,34	50,92	50,91

Opracowanie na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

I.2.4. POZIOM ZAMOŻNOŚCI SPOŁECZEŃSTWA I POMOC SPOŁECZNA

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2014 w Leżajsku nieznacznie wzrosła. Jednakże w opisywanym okresie nie zaobserwowano stałej tendencji wzrostowej. Analogiczna sytuacja została również odnotowana w powiecie, województwie oraz kraju.

Tabela 18. Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014 (porównanie rok do roku, gdzie rok poprzedni=100)

	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011-2014)
Polska	100,00	100,23	103,01	92,17	95,17
Województwo podkarpackie	100,00	101,58	103,07	92,26	96,59
Powiat leżański	100,00	107,51	107,26	93,45	107,77
Miasto Leżajsk	100,00	99,64	111,50	93,62	104,00

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS oraz danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

W 2014 r. większość osób korzystających z pomocy społecznej w Leżajsku stanowiły osoby poniżej kryterium dochodowego. W stosunku do roku 2010 liczba ww. osób nieznacznie się zwiększyła. Warto jednak zauważyć, iż w latach 2010-2013 nastąpił znaczny przyrost osób korzystających z pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego (+ 21,5%). Natomiast w okresie 2013-2014 liczba ww. osób spadła o 131 (dynamika 76,27).

Tabela 19. Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej poniżej i powyżej kryterium dochodowego w latach 2010-2014 (porównanie rok do roku, gdzie rok poprzedni=100)

	2010		2011		2012		2013		2014		Dynamika (2010-2014)	
	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego	Poniżej kryterium dochodowego	Powyżej kryterium dochodowego
Polska	100,00	100,00	91,09	96,29	115,64	74,39	102,27	104,96	89,07	100,05	95,95	75,22
Województwo podkarpackie	100,00	100,00	89,37	93,28	122,25	71,80	101,12	107,85	88,50	100,89	97,78	72,88
Powiat leżajski	100,00	100,00	92,78	88,61	127,00	77,40	105,71	111,21	88,60	105,14	110,36	80,19
Miasto Leżajsk	100,00	100,00	103,96	72,41	113,09	74,76	103,36	122,73	82,94	114,81	100,79	76,27

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W latach 2010-2014 w Leżajsku, tak jak w jednostkach referencyjnych, spadła liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci. Przy czym w Leżajsku dynamika zjawiska była najniższa (spadek o 23,12%).

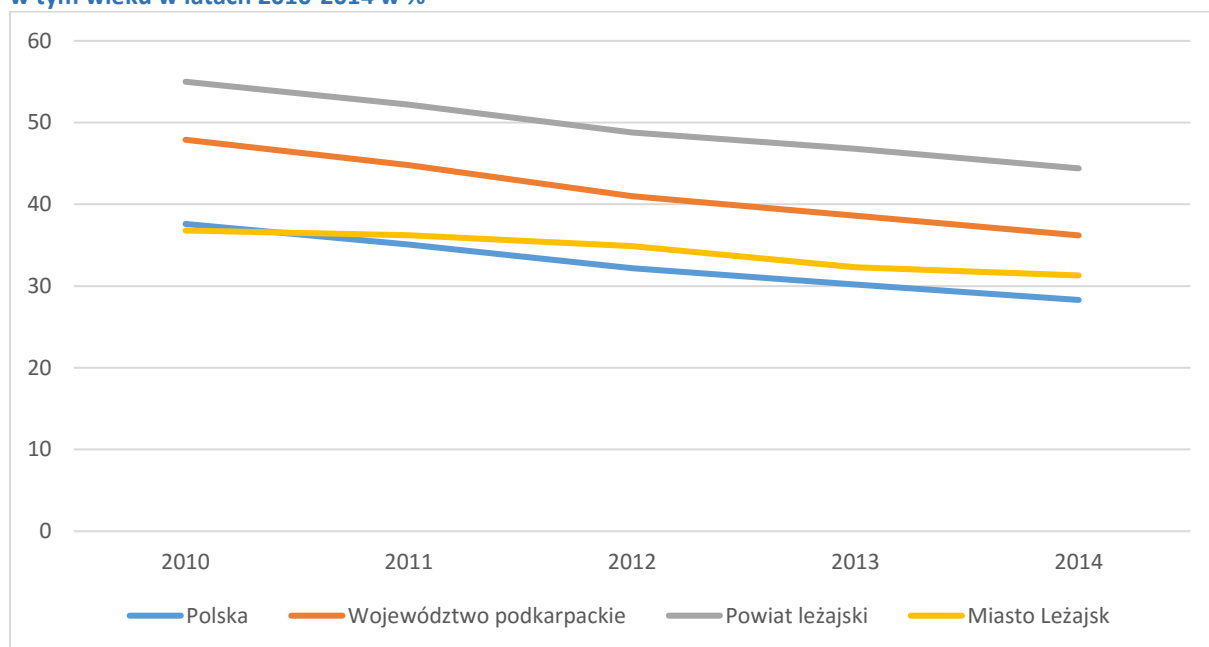
Tabela 20. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	100,00	91,90	90,77	93,09	92,43	71,77
Województwo podkarpackie	100,00	91,90	90,58	92,85	92,50	71,50
Powiat leżajski	100,00	93,10	91,80	94,10	93,02	74,82
Miasto Leżajsk	100,00	94,30	93,61	91,65	95,03	76,88

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 r. udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w Leżajsku wynosił 31,3%. Wartość ww. wskaźnika jest niższa niż średnia dla powiatu (44,4%) oraz województwa (36,2%), natomiast jest nieznacznie wyższa niż średnia dla kraju (28,3%).

Wykres 3. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w latach 2010-2014 w %

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Głównym podmiotem udzielającym pomocy społecznej w Leżajsku jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), który działa od roku 1990 i jest jednostką organizacyjną gminy miejskiej Leżajsk. MOPS realizuje zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej oraz zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. Ośrodek wykonuje ponadto inne zadania zlecone przez Burmistrza Leżajska:

- wypłatę dodatków mieszkaniowych,
- świadczeń rodzinnych,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Do zadań Ośrodka należy również koordynacja realizacji miejskiej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka.

W 2015 r. z pomocy społecznej w Leżajsku korzystały 1 132 osoby. Na przestrzeni lat 2011-2015 liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Leżajsku utrzymywała się na względnie stałym poziomie.

Największy udział w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w 2015 r. mieli mieszkańcy obwodu wyborczego nr 3 (220 osób) oraz obwodu wyborczego nr 5 (219 osób). Najmniejszy udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób korzystających, w 2015 r. mieli mieszkańcy obwodu wyborczego nr 8 (40 osób) oraz obwodu wyborczego nr 6 (95 osób).

Tabela 21. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Obwód nr 1	134	133	148	141	138
Obwód nr 2	181	181	201	189	187
Obwód nr 3	214	213	237	228	220
Obwód nr 4	115	115	128	98	119
Obwód nr 5	210	212	236	238	219
Obwód nr 6	89	91	102	87	95
Obwód nr 7	119	110	127	114	114
Obwód nr 8	38	41	43	49	40
Miasto Leżajsk	1100	1096	1222	1144	1132

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

W przeliczeniu na 100 mieszkańców, w 2015 r. w Leżajsku z pomocy społecznej korzystało 8,1 osób. Najwyższą wartość ww. wskaźnika odnotowano w obwodzie wyborczym nr 5 (12,7 osób na 100 mieszkańców korzystało z pomocy społecznej) oraz obwodzie wyborczym nr 3 (12,2 osoby na 100 mieszkańców korzystały z pomocy społecznej). Najmniejszą wartość ww. wskaźnika (4 osoby na 100 mieszkańców korzystało z pomocy społecznej) w 2015 r. odnotowano w obwodzie wyborczym nr 8.

Tabela 22. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2015 r.

	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Obwód nr 1	7,3
Obwód nr 2	9,7
Obwód nr 3	12,2
Obwód nr 4	6,9
Obwód nr 5	12,7
Obwód nr 6	4,7
Obwód nr 7	5,9
Obwód nr 8	4,0
Miasto Leżajsk	8,1

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

W 2015 r. w Leżajsku na pomoc społeczną wydano 1 660 659 zł. W odniesieniu do 2010 r. wydatki na pomoc społeczną w mieście wzrosły o ponad 43%.

Analizując wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób z niej korzystających w poszczególnych obwodach należy stwierdzić, że najwyższe były one w obwodzie wyborczym nr 8 (2 315,38 zł na osobę), najniższe natomiast w obwodzie wyborczym nr 2 (1 314,42 zł). We wszystkich obwodach, w odniesieniu do 2010 r., nastąpił znaczny wzrost wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób z niej korzystających. Najwyższą dynamikę odnotowano w obwodzie wyborczym nr 7 (176,28), najmniejszą natomiast w obwodzie wyborczym nr 2 (124,94).

Tabela 23. Kwota pomocy społecznej w poszczególnych obwodach 2011-2015 w przeliczeniu na liczbę osób z niej korzystających

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika
Obwód nr 1	1 052,00 zł	1 208,00 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	1 356,86 zł	128,98
Obwód nr 2	1 052,00 zł	1 208,00 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	1 314,42 zł	124,94
Obwód nr 3	1 052,00 zł	1 335,63 zł	1 337,92 zł	1 323,00 zł	1 340,84 zł	127,46
Obwód nr 4	1 052,00 zł	1 208,00 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	1 365,04 zł	129,76
Obwód nr 5	966,29 zł	1 028,00 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	1 443,24 zł	149,36
Obwód nr 6	1 052,00 zł	1 208,00 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	1 579,96 zł	150,19
Obwód nr 7	1 052,00 zł	1 208,00 zł	1 333,00 zł	1 330,81 zł	1 854,48 zł	176,28
Obwód nr 8	1 545,42 zł	1 495,22 zł	1 333,00 zł	1 323,00 zł	2 315,38 zł	149,82
Miasto Leżajsk	1 052,68 zł	1 208,73 zł	1 333,95 zł	1 323,78 zł	1 467,01 zł	139,36

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

Wartość pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w 2015 r. w Leżajsku wynosiła 118 635 zł. Najwyższa wartość wskaźnika została odnotowana w obwodzie wyborczym nr 5 oraz w obwodzie wyborczym nr 3. Natomiast najniższymi wartościami wskaźnika cechowały się obwody wyborcze nr 6 oraz 8.

Tabela 24. Wydatki w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej

	Wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców
Obwód nr 1	98 915,48 zł
Obwód nr 2	128 353,00 zł
Obwód nr 3	164 520,36 zł
Obwód nr 4	93 841,71 zł
Obwód nr 5	183 761,05 zł
Obwód nr 6	74 268,18 zł
Obwód nr 7	110 339,77 zł
Obwód nr 8	92 893,68 zł
Miasto Leżajsk	118 737,24 zł

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

Przeciętne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej w 2014 r. w powiecie leżajskim wynosiło 80,5. Wartość wskaźnika była również niższa niż przeciętne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej liczone dla województwa podkarpackiego. Na uwagę zasługuje również fakt, że wartość ww. wskaźnika w relacji do średniej krajowej w powiecie leżajskim systematycznie spadała na przestrzeni lat 2010-2014 (dynamika 95,27), natomiast w województwie podkarpackim nieznacznie wzrosła (dynamika 101,67).

Tabela 25. Przeciętne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej w latach 2011-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Województwo podkarpackie	83,8	83,4	84,2	84,7	85,2
Powiat leżajski	84,5	83,7	82,9	81,1	80,5

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W latach 2011-2014 kwota dochodów podatników systematycznie rosła (dynamika 10,61%). W 2014 r. dochody podatników z Leżajska wyniosły łącznie 266 854 805 zł. W stosunku do roku 2011 nastąpił przyrost o ponad 10%. Analogiczne zjawisko wystąpiło również w przeliczeniu dochodów na 1 podatnika. W 2014 r. wartość wskaźnika wynosiła 32 271,71 zł i była wyższa o ponad 8% od wartości ww. wskaźnika liczonego dla roku 2011.

Tabela 26. Dochód podatników z terenu Miasta Leżajsk w latach 2011-2015

Rok	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Dochody w zł	241 252 401	248 397 205	260 826 709	266 854 805	110,61
Dochody w zł w przeliczeniu na 1 podatnika	29 703,57	30 455,76	31 519,84	32 271,71	108,65
Liczba podatników miasta Leżajsk	8122	8156	8275	8269	

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Skarbowego w Leżajsku

1.2.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Utrzymaniem bezpieczeństwa publicznego w Leżajsku na co dzień zajmują się jednostki państwowe, tj. Policja oraz Straż Pożarna, a także **jednostka podległa Urzędowi Miasta – Straż Miejska**.

Analizie zostało poddanych 8 typów przestępstw:

- Rozboje i wymuszenia,
- Bójki i pobicia,
- Kradzieże,
- Kradzieże z włamaniem,
- Zniszczenia mienia,
- Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną,
- Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym,
- Przeciwno funkcjonariuszowi publicznemu.

Według danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku łączna liczba ww. typów przestępstw w 2015 r. wyniosła 131. W odniesieniu do roku 2013 nastąpił spadek czynów zabronionych o 45. Najczęściej popełnianym przestępstwem w Leżajsku w 2015 r. były kradzieże (46 przestępstw) oraz kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym (35 przestępstw). Jednakże w obu przypadkach ich liczba spadła w stosunku do roku 2013, odpowiednio o 14 (dynamika 76,66%) i 22 (dynamika 61,40%). Na uwagę zasługuje fakt, iż w analizowanych latach 2013-2015 każdego roku popełniane były tylko dwa rozboje i wymuszenia.

Tabela 27. Liczba przestępstw w podziale na typ przestępstw (w szczególności przeciwko rodzinie i opiece) w latach 2013-2015

	2013	2014	2015
Rozboje i wymuszenia	2	2	2
Bójki i pobicia	3	5	5
Kradzieże	60	50	46
Kradzieże z włamaniem	33	19	23
Zniszczenia mienia	10	25	9
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	4	14	7
Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym	57	41	35
Przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu	7	14	4
Suma	176	170	131

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku

Straż Miejska w 2015 r. podjęła 1 278 interwencji. W stosunku do roku 2013 nastąpił przyrost o 156 (dynamika 113,90%). Najczęściej popełnianym wykroczeniem, stanowiącym przyczynę interwencji Straży Miejskiej w Leżajsku, było wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - 481 (art. 84-103 Kodeksu Wykroczeń) oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu - 282 (art. 49-64 Kodeksu Wykroczeń). Liczba interwencji z ww. przyczyn wzrosła odpowiednio o 57 (dynamika 113,44%) oraz o 82 (dynamika 141,00%).

Tabela 28. Liczba interwencji Straży Miejskiej w Leżajsku ze względu na rodzaj wykroczenia w latach 2013-2015

Rodzaj wykroczenia zgodnie z Kodeksem Wykroczeń	2013	2014	2015
Przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu (art. 49-64 KW)	200	244	282
Przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym (art. 65-69 KW)	0	3	0
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (art. 70-83 KW)	33	20	35
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 84-103 KW)	424	439	481
Przeciwko zdrowiu (art. 109-118 KW)	71	104	201
Przeciwko mieniu (art. 119 KW)	10	13	7
Przeciwko obyczajności publicznej (art. 140-142 KW)	22	31	10
Przeciwko urządzeniom użytku publicznego (art. 143-145 KW)	213	185	159
Przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości	107	114	68
Przeciwko ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	39	29	22
Inne	3	15	13
Suma	1122	1197	1278

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Komendy Powiatowej Policji Leżajsku

W 2015 r. według danych z Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku na terenie miasta odnotowano 134 interwencje (88 miejscowych zagrożeń, 42 pożary oraz 4 alarmy fałszywe), w których uczestniczyły jednostki KPPS oraz Ochotniczych Straży Pożarnych. Wartość strat ogółem wyniosła 583 100 zł (153 100 zł z powodu pożarów oraz 430 100 z powodu miejscowych zagrożeń). Wartość uratowanego mienia wyniosła natomiast 2 640 000 zł (2 484 000 zł z powodu pożarów oraz 156 000 z powodu miejscowych zagrożeń).

W stosunku do roku 2014 nastąpił spadek liczby interwencji o 8, natomiast wzrosła wartość strat ogółem o ponad 100 000 zł, a spadła wartość uratowanego mienia o ponad 600 000 zł.

I.2.6. CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Leżajsku w 2015 r. wynosił 10%. W odniesieniu do roku 2011 udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Leżajsku wzrósł nieznacznie (0,4%). Wartość wskaźnika była nieznacznie niższa niż dla województwa podkarpackiego (o 0,2%) oraz powiatu leżajskiego (o 2,0%) oraz wyższa o 2,5% od średniej krajowej.

Tabela 29. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 w %

	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5
Województwo podkarpackie	10,5	10,7	11,3	11,4	10,2
Powiat leżajski	11,7	12,2	12,3	12,6	12,0
Miasto Leżajsk	9,6	10,0	10,5	10,4	10,0

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W Leżajsku, w 2014 r. odnotowano najwyższy spośród jednostek referencyjnych procentowy udział pracujących kobiet w ogólnej liczbie pracujących (52,1%). Nieznacznie niższą wartość ww. wskaźnika odnotowano w powiecie leżajskim. Odwrotne wartości wskaźnik przyjął w województwie podkarpackim (47,5%).

Tabela 30. Udział pracujących w podziale na płeć w ogólnej liczbie pracujących w podziale na płeć w 2014 r.

	Mężczyźni	Kobiety
Polska	50,0	50,0
Województwo podkarpackie	52,5	47,5
Powiat leżajski	48,7	51,3
Miasto Leżajsk	47,9	52,1

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W marcu 2016 r. w Leżajsku było zarejestrowanych 948 bezrobotnych. Największa liczba bezrobotnych zarejestrowana była w obwodzie wyborczym nr 2 (152 osoby, co stanowiło 16% ogólnej liczby bezrobotnych Leżajska oraz 7,9% mieszkańców całego obwodu) oraz w obwodzie wyborczym nr 6 (136 osób, co stanowiło 14,3% ogólnej liczby bezrobotnych Leżajska oraz 6,7% mieszkańców obwodu) i obwodzie wyborczym nr 1 (135 osób, co stanowiło 14,3% ogólnej liczby bezrobotnych Leżajska oraz 7,1% mieszkańców obwodu). Najmniejsza liczba bezrobotnych zarejestrowana była w obwodzie wyborczym nr 8 (58 osób, co stanowiło 6,1% ogólnej liczby bezrobotnych Leżajska).

Kobiety w Leżajsku stanowiły 46,5% (441 na 948 osób bezrobotnych). Największy odsetek kobiet bezrobotnych odnotowano w obwodzie wyborczym nr 8 (53,4%). Najmniejszy odsetek kobiet wśród osób bezrobotnych został zarejestrowany w obwodzie wyborczym nr 5 (40%)

Tabela 31. Liczba bezrobotnych w poszczególnych obwodach, liczba bezrobotnych kobiet i udział % kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostkach analitycznych - stan na 03.2016

	Liczba bezrobotnych	Kobiety	% udział kobiet
Obwód nr 1	135	61	45,2%
Obwód nr 2	152	73	48,0%
Obwód nr 3	128	62	48,4%
Obwód nr 4	106	51	48,1%
Obwód nr 5	115	46	40,0%
Obwód nr 6	136	65	47,8%
Obwód nr 7	118	52	44,1%
Obwód nr 8	58	31	53,4%
Miasto Leżajsk	948	441	46,5%

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

W marcu 2016 r. aż 58,5% osób bezrobotnych w Leżajsku pozostawało bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy. Największy odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy występował w obwodzie nr 5 (67,0%) oraz w obwodzie nr 1 (64,4%). Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy występował w obwodzie nr 6 (52,2%) oraz w obwodzie nr 6 (54,6%). Należy jednak zauważyć, że w obu ww. obwodach osoby te stanowiły ponad połowę ogółu bezrobotnych.

Tabela 32. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie – stan na 03.2016

	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych
Obwód nr 1	64,4%
Obwód nr 2	54,6%
Obwód nr 3	60,9%
Obwód nr 4	56,6%
Obwód nr 5	67,0%
Obwód nr 6	52,2%
Obwód nr 7	55,9%
Obwód nr 8	56,9%
Miasto Leżajsk	58,5%

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

Największy odsetek osób bezrobotnych w Leżajsku stanowiły osoby z wykształceniem pomaturalnym/policealnym i średnim zawodowym 27,2%. Największy udział ww. grupy odnotowano w obwodzie wyborczym nr 3 (35,9%), najmniejszy natomiast w obwodzie wyborczym nr 5 (20,9%).

Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym stanowiły w marcu 2016 r. w Leżajsku 15,5% ogółu bezrobotnych. Największy udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym odnotowano w obwodzie wyborczym nr 1 (19,3%) oraz nr 2 (17,8%), najmniejszy natomiast w obwodzie wyborczym nr 6 (12,5%).

Osoby bezrobotne z wykształceniem wyższym w Leżajsku stanowiły 17,4% ogółu bezrobotnych. Udział ww. grupy w poszczególnych obwodach wahał się od 15,1% (obwód nr 4) do 22,4% (obwód nr 8).

Tabela 33. Odsetek osób bezrobotnych w podziale na wykształcenie w poszczególnych obwodach – stan na 03.2016

	Obwody wyborcze								Miasto Leżajsk
	1	2	3	4	5	6	7	8	
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe lub brak	19,3%	17,8%	13,3%	17,0%	13,0%	12,5%	16,1%	13,8%	15,5%
zasadnicze zawodowe	28,1%	24,3%	18,8%	31,1%	33,9%	28,7%	27,1%	17,2%	26,6%
średnie ogólnokształcące	11,9%	16,4%	12,5%	9,4%	15,7%	12,5%	11,9%	17,2%	13,3%
pomaturalne/policealne i średnie zawodowe	24,4%	25,0%	35,9%	27,4%	20,9%	27,2%	28,8%	29,3%	27,2%
wyższe (w tym licencjat)	16,3%	16,4%	19,5%	15,1%	16,5%	19,1%	16,1%	22,4%	17,4%

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

I.2.7. PODSUMOWANIE

Leżajsk jest miastem w województwie podkarpackim, w którym w 8 obwodach wyborczych, w marcu 2016 r. na stałe zameldowanych było 13 998 mieszkańców. Najwięcej mieszkańców (2019) zameldowanych było w obwodzie wyborczym nr 6, najmniej natomiast w obwodzie wyborczym nr 8.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż Leżajsk to miasto, w którym systematycznie zmniejsza się liczba ludności. Na przestrzeni lat 2010-2014 saldo migracji wyniosło łącznie (-) 373 osoby.

W porównaniu do jednostek referencyjnych Leżajsk charakteryzują niższe wartości dwóch wskaźników – urodzenia żywe oraz zgony na 1 000 mieszkańców, odpowiednio 7,2 i 6,2. Odwrotna sytuacja występuje w przypadku wartości wskaźnika przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców – wartość wskaźnika wynosi 1,0 i jest wyższa od średniej dla powiatu, województwa oraz kraju.

Leżajsk w odniesieniu do jednostek referencyjnych charakteryzuje nieznacznie starsze społeczeństwo. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, w 2014 r. stanowiła jedynie 16,8% i jest niższa od średniej dla powiatu, województwa i kraju. Natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 19,7% i jest wyższa od wartości w jednostkach porównywanych.

Spółeczeństwo w Leżajsku starzeje się szybciej niż w jednostkach referencyjnych. Wskaźnik obciążenia demograficznego w 2014 r. wynosił 57,5. W odniesieniu do jednostek porównywanych jest on nieznacznie niższy, jednakże od 2010 r. bardzo dynamicznie rośnie jego wartość (dynamika 114,77).

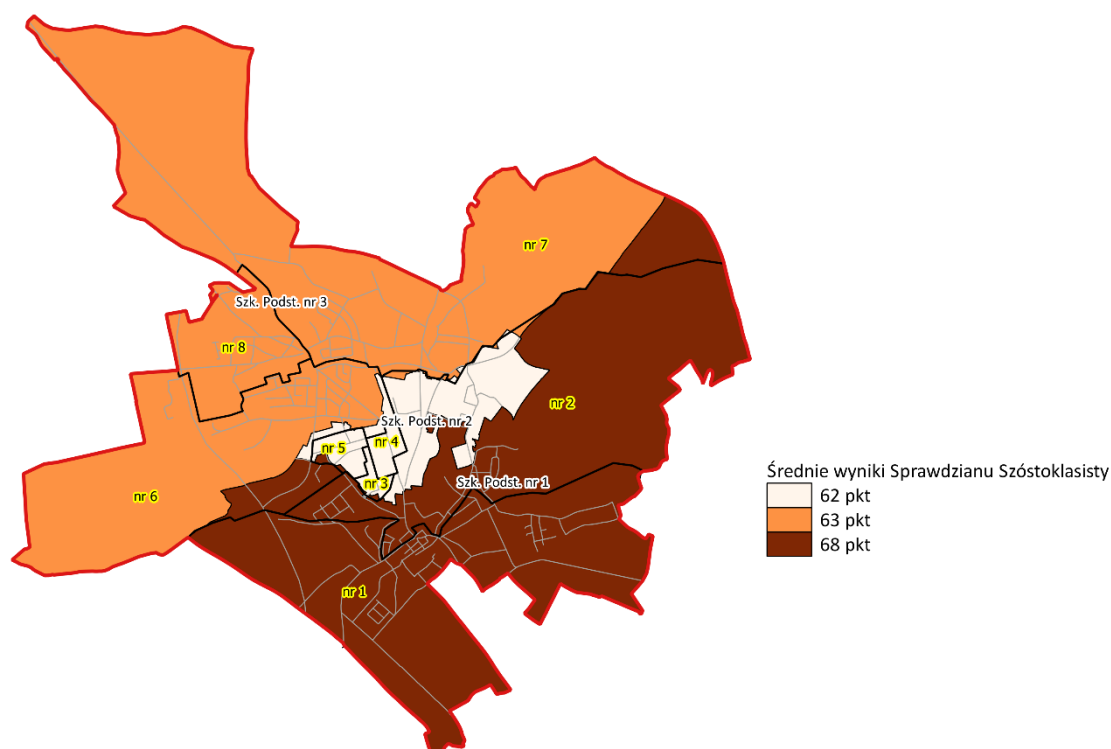

Liczba dzieci w przedszkolach miejskich w latach 2010-2014 utrzymywała się na względnie stałym poziomie. Jednak we wskazanych latach nieznacznie wzrósł odsetek dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do przedszkoli miejskich.

Na terenie Leżajska funkcjonują trzy szkoły podstawowe, do których w 2015 r. uczęszczało łącznie 764 uczniów. Najliczniejsza grupa uczęszczała do Szkoły Podstawowej nr 2. Należy również zauważyć, iż w latach 2011-2015 nastąpił spadek liczby uczniów uczęszczających do leżajskich szkół.

Wyniki uzyskiwane ze sprawdzianu szóstoklasisty we wszystkich szkołach z terenu Leżajska były na bardzo zbliżonym poziomie. W 2016 r. sprawdzian najslabiej napisali uczniowie szkoły podstawowej nr 2 (62%).

Mapa 3. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w 2016 r. w %

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Liczba uczniów uczęszczających do jedynego gimnazjum na terenie Leżajska w latach 2011-2015 spadła o 87 i w 2015 roku wynosiła 394. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego uzyskane w 2015 r. przez uczniów z Leżajska były wyższe niż średnia dla powiatu i województwa. Na uwagę zasługuje również fakt, iż od 2012 wyniki egzaminu gimnazjalnego w Leżajsku nieznacznie wzrosły.

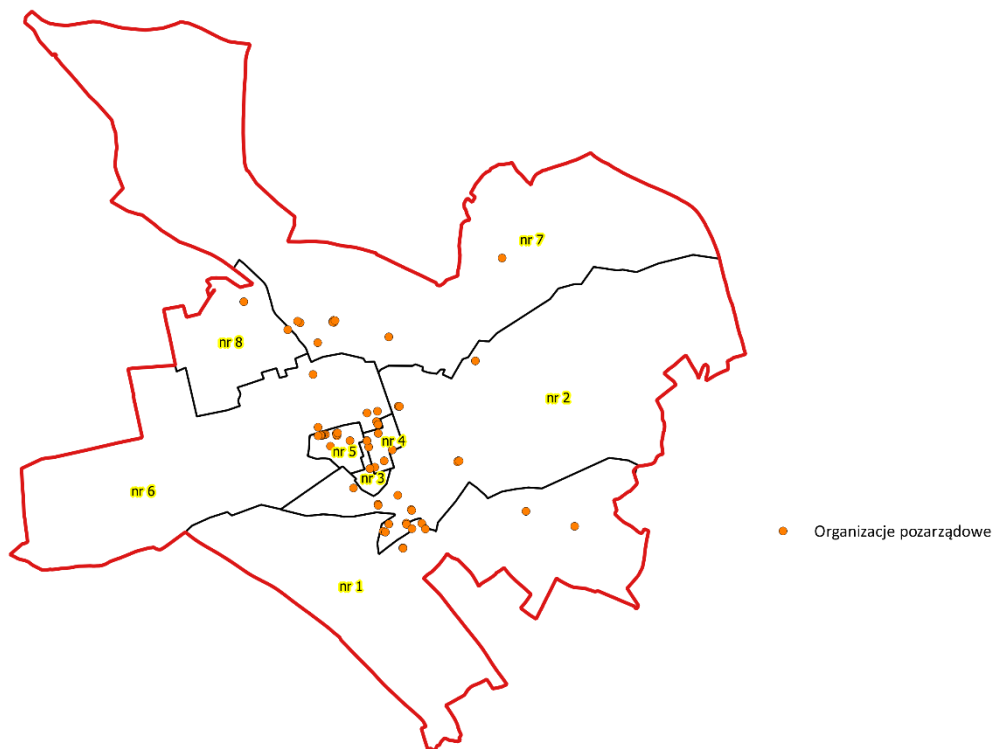
Leżajsk jako miasto powiatowe posiada szereg instytucji kultury, które udostępniają mieszkańcom bogatą ofertę. Do głównych instytucji kultury w mieście zaliczamy Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku, wraz z Domem Kultury, Biblioteką Publiczną im. Stanisława Wyspiańskiego, Pracownią Dokumentacji Dziejów Miasta oraz Kinem, Muzeum Ziemi Leżajskiej, Bibliotekę Pedagogiczną oraz Muzeum Prowincji OO. Bernardynów.

Na terenie miasta funkcjonuje 65 organizacji pozarządowych. Najwięcej organizacji pozarządowych zarówno w wartościach nominalnych oraz w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców działa w obwodzie wyborczym nr 2 oraz 5, najmniej w obwodzie wyborczym nr 3. Zróżnicowanie charakteru działalności

organizacji pozarządowych w Leżajsku może świadczyć o zaangażowaniu społeczeństwa w życie publiczne.

Mapa 4. Organizacje pozarządowe w Leżajsku w 2016 r.

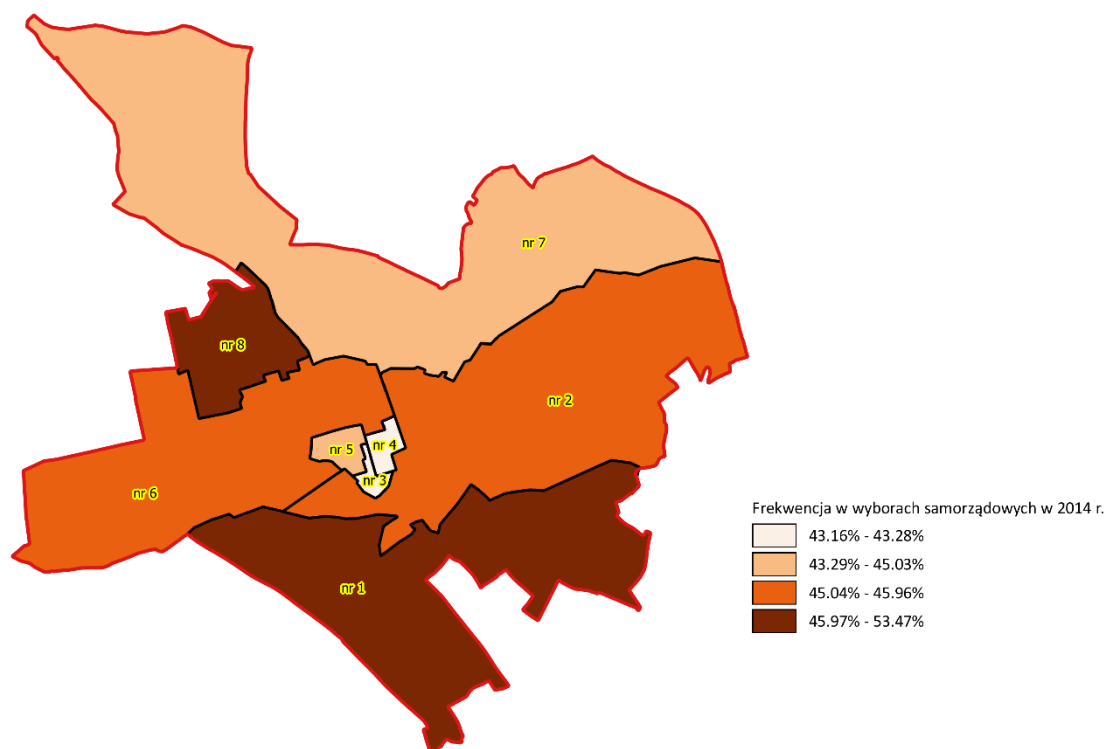
Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z rejestru Starosty Leżajskiego i KRS

O zaangażowaniu społeczeństwa w życie publiczne świadczy również frekwencja wyborcza, zwłaszcza podczas wyborów samorządowych. Frekwencja podczas wyborów samorządowych w Leżajsku wyniosła 43,85%, jednakże była ona zróżnicowana i w zależności od obwodu wyborczego wynosiła od 43,16% (w obwodzie nr 4) do 53,47% (w obwodzie nr 1). Na uwagę zasługuje również fakt, iż we wszystkich obwodach frekwencja w ww. wyborach była wyższa niż średnia dla kraju, a w dwóch obwodach (3 oraz 4) nieznacznie niższa niż średnia dla województwa.

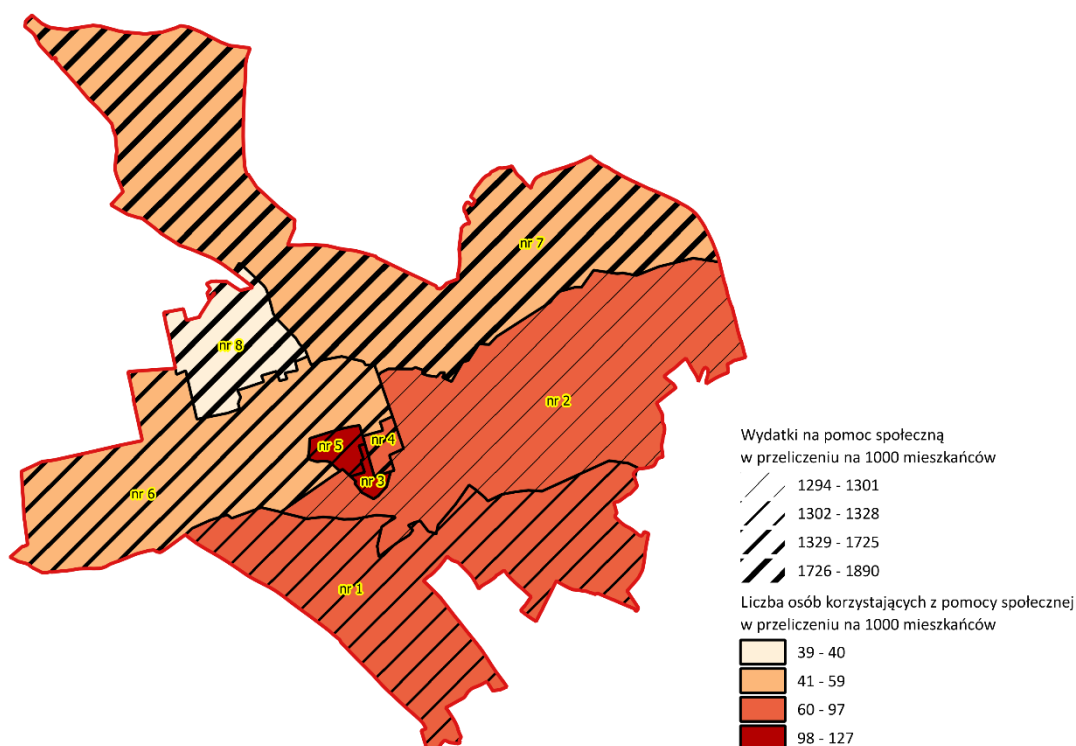
Mapa 5. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z rejestru Starosty Leżajskiego i KRS

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Leżajsku od 2011 r. utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Były to osoby głównie poniżej kryterium dochodowego. Należy jednak zauważyć, że od 2010 r. spadła w Leżajsku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, a także procentowy udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Największa liczba osób korzystająca z pomocy społecznej, zarówno w wartościach nominalnych, jak i w przeliczeniu na 100 mieszkańców, zamieszkiwała obwód wyborczy nr 3 oraz 5, najmniejsza natomiast obwód nr 8 i 6. W latach 2010-2015 wzrosły również w Leżajsku wydatki na pomoc społeczną (dynamika 143,41).

Mapa 6. Wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w obwodzie oraz liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców w obwodzie w 2015 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z MOPS w Leżajsku

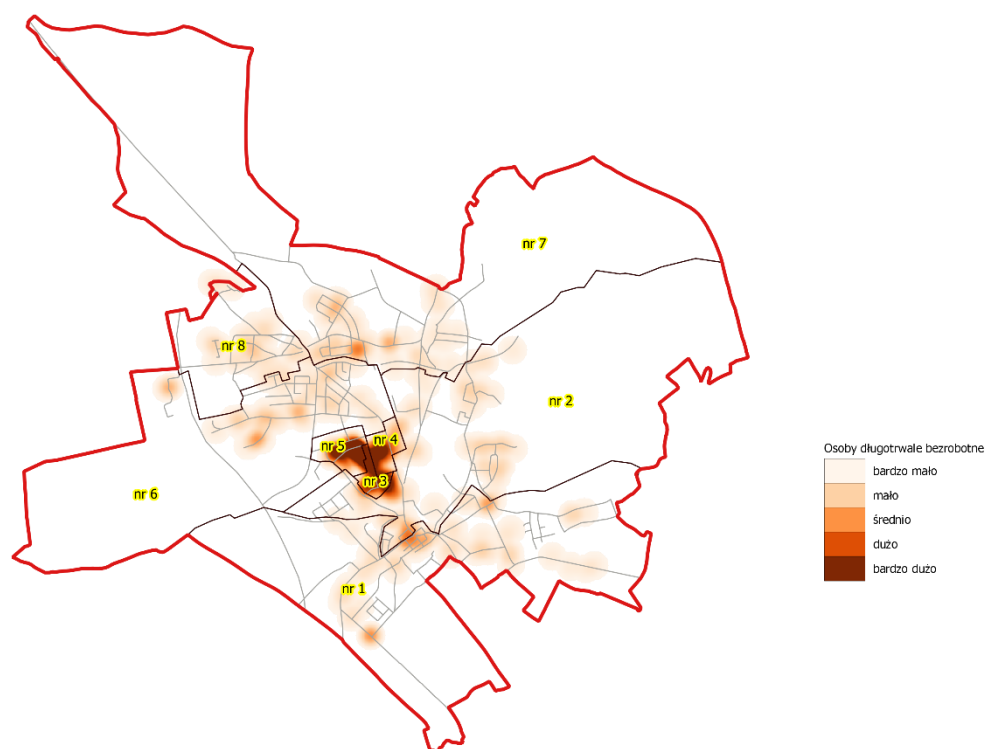
Spółeczeństwo w Leżajsku na przestrzeni lat 2011-2014 stało się bogatsze. Od 2011 r. wzrosły dochody podatników zarówno w wartościach nominalnych (dynamika 110,61), jak i w przeliczeniu na jednego podatnika (dynamika 108,65).

Leżajsk można zaliczyć do miast bezpiecznych. Poziom bezpieczeństwa w Leżajsku w 2015 r. był wyższy niż w roku 2014. Liczba popełnionych przestępstw spadła o ponad 25%. Najczęstszym przestępstwem w statystykach policyjnych były kradzieże oraz kierowanie w stanie nietrzeźwym. Najczęściej powodem interwencji policyjnej były bójki i rozboje. Straż Miejska interweniowała najczęściej z powodu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. Straż Pożarna w Leżajsku w 2014 r. interweniowała 134 razy, przy czym 88 interwencji zostało zakwalifikowanych jako miejscowe zagrożenia, 42 jako pożar, natomiast 4 jako alarmy fałszywe.

Niewątpliwym problemem społecznym w Leżajsku jest bezrobocie. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Leżajsku w 2015 r. wynosił 10% (948 osób). W przypadku Leżajska problem bezrobocia dotyka częściej mężczyzn niż kobiety. Najwięcej osób bezrobotnych w marcu 2016 r. było zarejestrowanych w obwodach wyborczych nr 2, 3 i 5. Dużym problemem w Leżajsku jest czas pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne – w marcu 2016 r. aż 58,5% bezrobotnych pozostawało bez pracy minimum 12 miesięcy. Problem ten dotyczył głównie osób bezrobotnych zamieszkujących obwód wyborczy nr 5.

Mapa 7. Osoby długotrwale bezrobotne

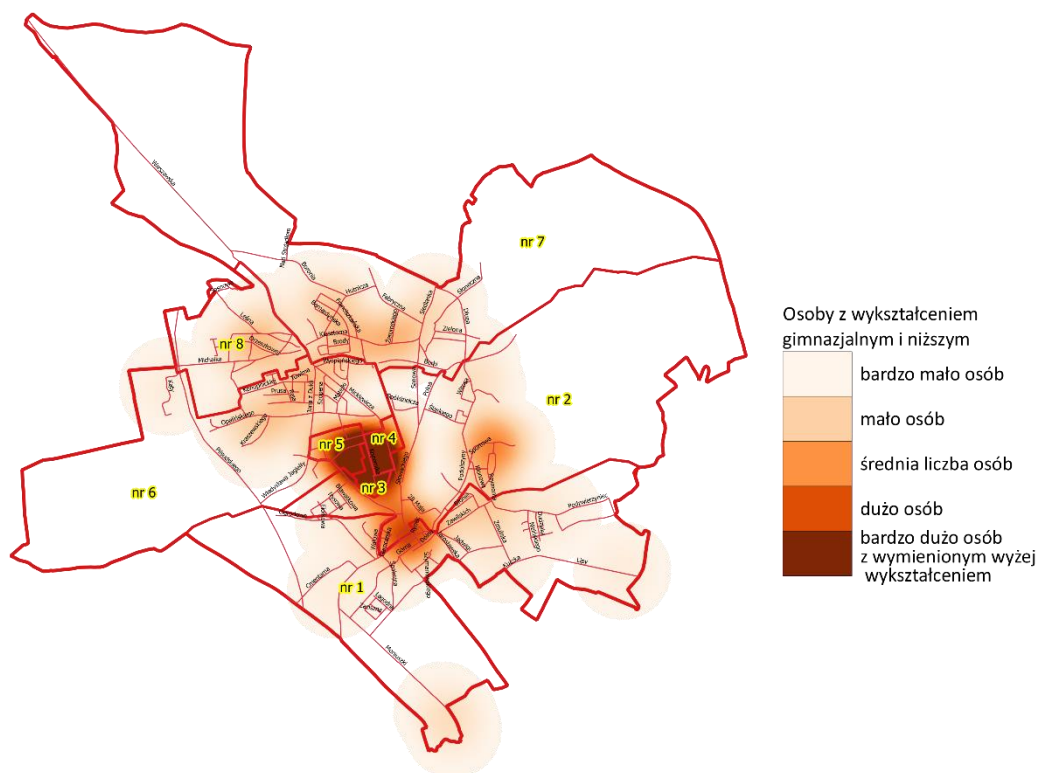
Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

Brak odpowiedniego wykształcenia jest bardzo często przyczyną trudności z podjęciem pracy. Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w Leżajsku stanowiły 15,5% wszystkich bezrobotnych. Najwięcej osób z ww. wykształceniem zostało zarejestrowanych w obwodzie nr 1.

Mapa 8. Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – stan marzec 2016 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku

I.3. SFERA GOSPODARCZA

I.3.1. LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

W 2014 r. w Leżajsku liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców wynosiła 111. W odniesieniu do jednostek referencyjnych liczba ta była ponad dwukrotnie wyższa niż wartość wskaźnika liczona dla kraju, województwa podkarpackiego oraz powiatu leżajskiego.

Tabela 34. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2010-2014 na 1 000 mieszkańców

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	101	100	103	106	107
Województwo podkarpackie	72	71	73	75	76
Powiat leżajski	57	57	58	59	61
Miasto Leżajsk	105	106	107	111	111

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W Leżajsku w latach 2010-2014 znacznie wzrosła liczba podmiotów zatrudniających od 0 do 9 pracowników w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców. W jednostkach referencyjnych również został odnotowany przyrost mikroprzedsiębiorstw w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców. Na uwagę zasługuje fakt, iż w odniesieniu do jednostek referencyjnych wartość ww. wskaźnika w 2014 r. była najwyższa.

W analizowanym okresie spadła natomiast w Leżajsku liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających 10-49 osób w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Taka tendencja została również odnotowana w jednostkach referencyjnych. Należy jednak zauważyć, iż regres zjawiska w Leżajsku postępował najszybciej (dynamika 74,8).

Wskaźnik liczby średnich i dużych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców zarówno w Leżajsku, jak i w jednostkach referencyjnych w analizowanych latach pozostawał na względnie stałym poziomie.

Tabela 35. Liczba podmiotów gospodarczych wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010- 2014

	0 - 9					10 - 49					50 - 249					250 i więcej				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	1495,6	1485,5	1542,1	1593,1	1625,5	65,1	65,0	59,5	59,5	60,6	12,0	11,9	12,1	12,1	12,2	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8
Województwo podkarpackie	1062,8	1050,9	1085,9	1123,7	1148,3	49,7	49,4	43,5	43,0	43,7	9,1	9,0	9,3	9,4	9,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Powiat leżajski	847,7	848,2	868,9	894,9	917,8	37,7	37,0	30,7	30,8	30,5	8,3	8,3	8,1	8,3	8,4	1,1	1,1	1,1	0,9	0,9
Miasto Leżajsk	1479,1	1506,8	1552,3	1635,7	1667,8	75,4	73,1	61,1	59,3	56,4	20,6	20,9	19,0	20,5	21,0	3,1	3,1	3,2	2,2	2,2

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 r. liczba osób prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym w Leżajsku wyniosła 12,7. Od 2010 r. wartość ta nieznacznie wzrosła. Jest to zgodne zarówno z tendencją powiatową, wojewódzką, jak i krajową.

Tabela 36. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 r.

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2
Województwo podkarpackie	8,7	8,5	8,7	8,9	9,0
Powiat leżajski	7,1	7,0	7,1	7,3	7,4
Miasto Leżajsk	11,9	11,9	12,0	12,6	12,7

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W marcu 2016 r. zarejestrowanych było 1 162 aktywnych podatników prowadzących działalność gospodarczą, w tym działalność prowadzoną w formie spółek cywilnych. Średnia wartość w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosła 83 podmioty. Największa liczba podmiotów w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców zarejestrowana była w obwodzie wyborczym nr 2 (135) oraz obwodzie wyborczym nr 1 (112,4). Najmniejszą wartością ww. wskaźnika odznaczały się obwody wyborcze nr 3 (55,6), nr 5 (63,3) oraz nr 4 i 7 (64,1). W obwodach wyborczych nr 6 oraz 8 wartości wskaźnika były zbliżone do średniej dla całego miasta i wynosiły odpowiednio 80,7 oraz 84,3.

Tabela 37. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności – stan na 03.2016 r.

	Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności
Obwód nr 1	112,4
Obwód nr 2	135,0
Obwód nr 3	55,6
Obwód nr 4	64,1
Obwód nr 5	63,3
Obwód nr 6	80,7
Obwód nr 7	64,1
Obwód nr 8	84,3
Miasto Leżajsk	83,0

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

Dochody z prowadzenia działalności gospodarczej

Dochody podatników z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w 2014 r. wyniosły 35 606 714 zł i były wyższe od dochodów z 2011 r. o 15%. Należy jednak zauważyć, iż spadek dochodów odnotowano w roku 2012 w stosunku do roku 2011.

Tabela 38. Dochód podatników z terenu Miasta Leżajskiego w latach 2011-2015 z tytułu prowadzenie działalności gospodarczej

Rok	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Dochody z działalności gospodarczej (zasady ogólne) w zł	30 863 120	29 360 190	34 013 603	35 606 714	115,37
Liczba podatników	1 535	1 552	1 592	1 581	103,00
Dochody z działalności gospodarczej (zasady ogólne) w zł w przeliczeniu na podatnika	20 106,27	18 917,65	21 365,33	22 521,64	112,01

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Skarbowego w Leżajsku

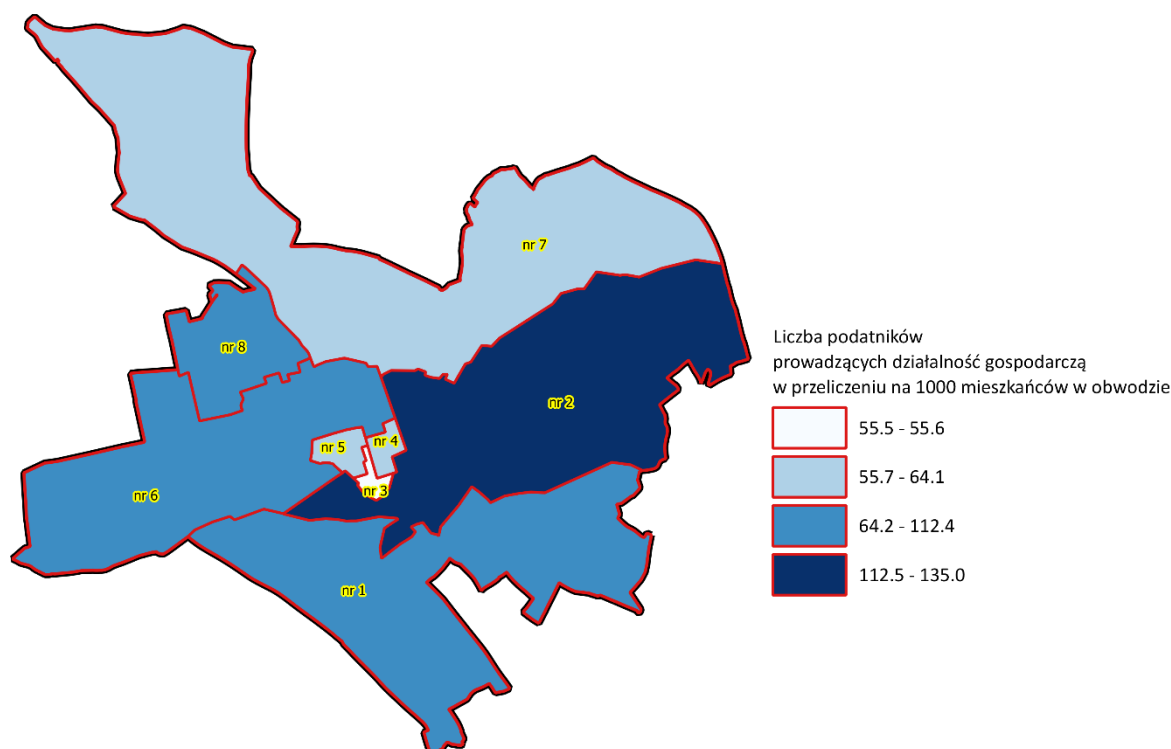

I.3.2. PODSUMOWANIE

Średnio w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, w marcu 2016 r. działalność gospodarczą prowadziły 83 osoby. W latach 2010-2014, w Leżajsku wzrosła liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców. Od 2010 do 2014 r. w Leżajsku wzrosła liczba przedsiębiorstw zatrudniających od 0 do 9 osób w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców, a także wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Świadczy to przede wszystkim o tym, że ludzie coraz częściej podejmują pracę na własny rachunek.

Mapa 9. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w obwodzie – stan marzec 2016 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

Dodatkowo w latach 2011-2015 r. wzrosły dochody podatników z terenu Leżajska z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

I.4. SFERA ŚRODOWISKOWA

I.4.1. STAN ŚRODOWISKA

Na terenie Leżajsk w 2014 r. na 100 km² przypadało 4,8 dzikich wysypisk. W odniesieniu do jednostek referencyjnych jest to wartość najwyższa (ponad 3-krotnie od wartości powiatu leżajskiego, prawie 7-krotnie od wartości dla województwa podkarpackiego oraz 6-krotnie od wartości dla kraju).

Analiza wskaźnika w latach 2010-2014 wskazuje, iż nie było stałej tendencji. Po całkowitej likwidacji dzikich wysypisk w 2011 r. nastąpił wzrost wskaźnika do wartości 9,5, a następnie jego prawie dwukrotny spadek.

Tabela 39. Dzikie wysypiska na 100 km² powierzchni ogółem

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	1,2	0,8	0,7	0,9	0,8
Województwo podkarpackie	1,1	0,9	0,8	0,7	0,7
Powiat leżajski	1,9	1,5	1,9	1,7	1,5
Miasto Leżajsk	4,8	0,0	9,5	9,5	4,8

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Łączna powierzchnia dzikich wysypisk w przeliczeniu na 100 km² wynosiła 238 m². W odniesieniu do roku 2010 nastąpił ponad 6-krotny wzrost wartości wskaźnika. Jest to tendencja odwrotna niż w kraju oraz województwie podkarpackim.

Tabela 40. Powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km² powierzchni ogółem

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	1 595	806	801	703	533
Województwo podkarpackie	1 234	375	337	108	112
Powiat leżajski	48	44	49	49	51
Miasto Leżajsk	38	0	143	190	238

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na terenie Leżajsk jedynym obszarem prawnie chronionym jest Rezerwat Las Klasztorny. Powierzchnia rezerwatu, która wynosi 39,49 ha, stanowi niecałe 2% powierzchni miasta. W odniesieniu do jednostek referencyjnych jest to znacznie niższa wartość (Polska 32,5%, województwo podkarpackie 44,9%, powiat leżajski 44,0%). Należy jednak zauważyć, iż tereny prawnie chronione najczęściej znajdują się poza obszarami miejskimi zarówno w województwie podkarpackim, jak i w kraju. Wartość ww. wskaźnika liczonego dla gmin miejskich w kraju wyniosła 15,5%, natomiast dla gmin miejskich w województwie podkarpackim 3,5%.

Tabela 41. Udział obszarów prawnie chronionych w udziale powierzchni ogółem w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	32,4%	32,4%	32,5%	32,5%	32,5%
Województwo podkarpackie	44,7%	44,7%	44,7%	44,9%	44,9%
Powiat leżajski	42,1%	42,1%	42,1%	44,0%	44,0%
Miasto Leżajsk	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wydatki na gospodarkę komunalną oraz ochronę środowiska w budżecie Leżajsk w 2014 r. wynosił 6,40% ogółem. W odniesieniu do roku 2010 nastąpił wzrost udziału ww. wydatków w budżecie ogółem o 2,22%. Jednakże w latach 2010-2014 udział ich był na różnym poziomie, od 3,12% w roku 2012 do 6,40% w roku 2014.

Tabela 42. Udział wydatków na gospodarkę komunalną oraz ochronę środowiska w budżecie Gminy w latach 2010-2014 r. na tle powiatu, województwa i kraju

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	7,14%	6,60%	6,23%	7,04%	8,09%
Województwo podkarpackie	9,89%	7,85%	6,49%	8,19%	8,51%
Powiat leżajski	3,09%	7,01%	3,09%	3,86%	4,92%
Miasto Leżajsk	4,18%	3,69%	3,12%	4,90%	6,40%

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Łączna powierzchnia terenów zielonych w Leżajsku, które są na bieżąco zarządzane przez Urząd Miejski, wynosi 12,78 ha. Największa powierzchnia terenów zielonych zlokalizowana jest w obwodzie wyborczym nr 2 (3,60 ha) oraz w obwodzie wyborczym nr 6 (3,27 ha). Najmniejszą powierzchnią obszarów zielonych charakteryzował się obwód wyborczy nr 3 oraz obwód wyborczy nr 8, odpowiednio 0,58 oraz 0,68 ha.

Tabela 43. Powierzchnia terenów zarządzanych przez Urząd Miejski – stan na 03.2016 r. (ha)

	Powierzchnia terenów zielonych zarządzanych przez Urząd Miejski
Obwód nr 1	1,58
Obwód nr 2	3,60
Obwód nr 3	0,58
Obwód nr 4	0,43
Obwód nr 5	0,42
Obwód nr 6	3,27
Obwód nr 7	2,21
Obwód nr 8	0,68
Miasto Leżajsk	12,78

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Dużym zagrożeniem dla środowiska jest obecność azbestu na terenie działek znajdujących się w granicach miasta. W Leżajsku w kwietniu 2016 r. znajdowały się 72 działki na których zlokalizowane były wyroby azbestowe, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość wskaźnika wynosiła 5,14. Największa ich liczba znajdowała się w obwodzie wyborczym nr 2 (28 działek, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 14,6) oraz w obwodzie wyborczym nr 1 (15 działek, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 7,9). W dwóch obwodach wyborczych, tj. nr 4 i 5 nie zostały zarejestrowane działki zawierające substancje szkodliwe typu wyroby azbestowe.

Tabela 44. Liczba działek zawierających wyroby azbestowe – stan na 04.2016

	Działki zawierające wyroby azbestowe	Działki zawierające wyroby azbestowe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Obwód nr 1	15	7,9
Obwód nr 2	28	14,6
Obwód nr 3	1	0,6
Obwód nr 4	0	0,0
Obwód nr 5	0	0,0
Obwód nr 6	13	6,4
Obwód nr 7	11	5,7
Obwód nr 8	4	4,0
Miasto Leżajsk	72	5,1

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

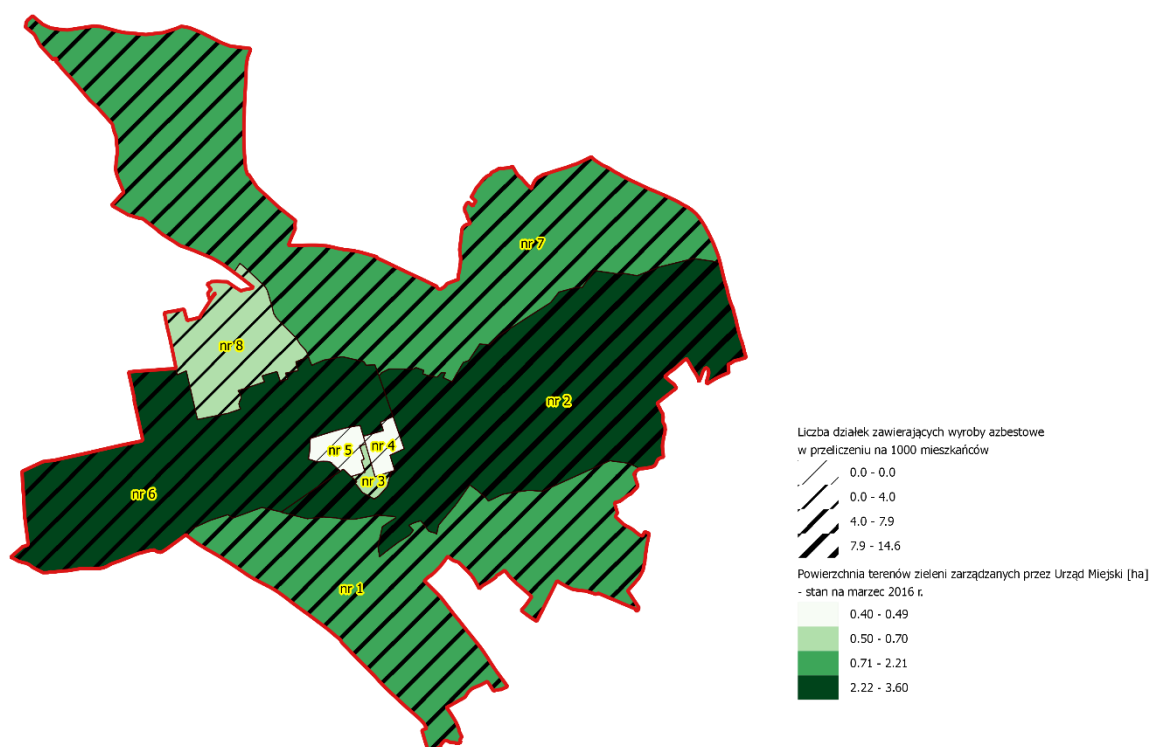

I.4.2. PODSUMOWANIE

Leżajsk jest miastem, w którym tereny prawnie chronione stanowią jedynie 1,9%. W latach 2010-2014 Leżajsk borykał się z problemem dzikich wysypisk, ich łączna powierzchnia wzrosła o 210 m². Jednocześnie w latach 2010-2014 wzrosły wydatki z budżetu Miasta na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska. Łączna powierzchnia terenów zielonych, które są zarządzane przez Urząd Miejski wynosiła w marcu 2016 r. 12,78 ha. Najwięcej z nich znajdowało się w obwodzie wyborczym nr 2, najmniej natomiast w obwodzie wyborczym nr 5.

Łączna liczba działek na terenie Leżajska zawierająca wyroby azbestowe wynosi 72. Prawie 50% stanowią działki z obwodu wyborczego nr 1 (7,9 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) i 2 (14,6 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). W dwóch obwodach wyborczych, nr 4 i 5, nie zostały odnotowane żadne działki z azbestem. Natomiast w obwodzie wyborczym nr 3 była tylko jedna działka z wyrobami azbestowymi.

Mapa 10. Liczba działek z azbestem oraz powierzchnia terenów zielonych zarządzanych przez Urząd Miejski – stan marzec 2016 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.5. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

I.5.1. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Powierzchnia Leżajska wynosi 2 058 ha, co stanowi 3,5% wielkości całego powiatu leżajskiego. Największy udział w powierzchni mają użytki rolne, które stanowią 54% powierzchni (1 111 ha), a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (503 ha). Tereny zurbanizowane i zabudowane stanowią 20,3% całej powierzchni (418 ha), z czego 37,1% stanowią tereny mieszkaniowe (155 ha, tj. 7,5% całej powierzchni miasta), 2,6% tereny przemysłowe (54 ha, tj. 2,6 % całej powierzchni miasta) oraz 5,0% tereny rekreacyjne i wypoczynkowe (21 ha, tj. 1,0 % całej powierzchni miasta). Najmniejszy udział w powierzchni ogółem, tj. 0,1% (3 ha), stanowią nieużytki.

Tabela 45. Struktura użytkowania gruntów

	Polska	Województwo podkarpackie	Powiat leżajski	Miasto Leżajsk
użytki rolne razem	59,90%	52,60%	59,70%	54,00%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	30,90%	40,90%	33,60%	24,40%
grunty pod wodami	2,10%	1,20%	1,10%	1,10%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	1,00%	0,80%	0,70%	7,50%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	0,40%	0,30%	0,50%	2,60%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	0,20%	0,20%	0,20%	1,00%
nieużytki	1,50%	0,60%	0,30%	0,10%

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

I.5.2. CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

W Leżajsku jako przestrzeń publiczną, zgodna zarówno ustawą z o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym², jak i punktu z widzenia integracji mieszkańców, która pełni nieformalnie ww. rolę zalicza się:

1. Teren Rynku oraz skweru Ks. Stanisława Lubasa o łącznej powierzchni 0,5 ha,
2. Plac przed Miejskim Centrum Kultury przy ul. Mickiewicza o łącznej powierzchni 0,17 ha,
3. Stadion o powierzchni 6,87 ha,
4. Działka nr 6449/6 przy ul. Wyspiańskiego o łącznej powierzchni 0,70 ha,
5. Ogródek jordanowski przy ul. Mickiewicza o łącznej powierzchni 0,9 ha,

² Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 2., pkt. 6.:obszar przestrzeni publicznej. - obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

6. Teren pomiędzy blokami na osiedlu przy ul. Kopernika, w tym teren po spalonym przedszkolu 1,60 ha,
7. Wąwóz ul. 28 Maja oraz plac targowy przy ul. Sikorskiego o łącznej powierzchni 1,63ha,
8. Cmentarz komunalny przy ul. Cmentarnej o łącznej powierzchni 17 ha.

I.5.3. KOMUNIKACJA I TRANSPORT PUBLICZNY

Leżajsk to miasto dobrze skomunikowane. Przez teren miasta przebiega droga krajowa nr 77, dwie drogi wojewódzkie: nr 875, która łączy Leżajsk z Mielcem oraz nr 877, która łączy Naklik ze Szklarami, a także dwie drogi powiatowe. W odległości niespełna 40 km od miasta przebiega autostrada A4, również w odległości ok. 40 km znajduje się międzynarodowy port lotniczy Rzeszów-Jasionka. Przez teren miasta przebiega także linia kolejowa relacji Lublin-Przeworsk, a w samym Leżajsku znajduje się odnowiona w 2012 r. stacja kolejowa.

Stan dróg będących we własności gminy w Leżajsku należy ocenić jako dobry. Przedział dróg wymagających remontu waha się od 0,0% (obwód wyborczy nr 4) do 0,3% (obwody wyborcze nr 1 i 3).

Tabela 46. Odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów

	Odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów
Obwód nr 1	0,3
Obwód nr 2	0,2
Obwód nr 3	0,3
Obwód nr 4	0,0
Obwód nr 5	0,0
Obwód nr 6	0,2
Obwód nr 7	0,3
Obwód nr 8	0,1

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.5.1. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W 2014 r. w Leżajsku z sieci wodociągowej korzystało 91% mieszkańców. W odniesieniu do jednostek referencyjnych jest to wynik średni nieznacznie niższy do średniej krajowej (91,6%). Wyższy wynik odnotowano również dla powiatu leżajskiego (95%), niższy wynik został natomiast odnotowany dla województwa podkarpackiego (80,2%).

Na uwagę zasługuje fakt, iż w latach 2010-2014 w Leżajsku nastąpił nieznaczny przyrost ludności korzystającej z sieci wodociągowej (dynamika 100,22).

Tabela 47. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	87,4	87,6	87,9	88	91,6	104,81
Województwo podkarpackie	75,7	75,9	76,1	76,7	80,2	105,94
Powiat leżajski	90,5	90,7	90,8	90,9	95,0	104,97
Miasto Leżajsk	90,8	90,8	90,9	90,9	91,0	100,22

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 r. w Leżajsku z sieci kanalizacyjnej korzystało 88,9% mieszkańców. W odniesieniu do jednostek referencyjnych jest to wynik najwyższy, znacznie wyższy od średniej krajowej (68,7%) wojewódzkiej (68,7%) oraz dla powiatu leżajskiego (63,9%).

Na uwagę zasługuje fakt, iż w latach 2010-2014 w Leżajsku nastąpił nieznaczny przyrost ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (dynamika 100,45).

Tabela 48. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	62,0	63,5	64,3	65,1	68,7	110,81
Województwo podkarpackie	56,9	60,7	61,5	62,6	68,7	120,74
Powiat leżajski	47,0	54,5	56,4	57,4	63,9	135,96
Miasto Leżajsk	88,5	88,6	88,6	88,7	88,9	100,45

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 r. w Leżajsku z sieci gazowej korzystało 93,3% mieszkańców. Jest to najwyższa wartość wskaźnika w odniesieniu do jednostek referencyjnych. Odsetek korzystających z sieci gazowej w kraju wyniósł 52,2%, w województwie podkarpackim 72,5%, natomiast w powiecie leżajskim 61,5%.

Warto zauważyć, iż pomimo tego, że odsetek ludności korzystających z sieci gazowej w Leżajsku był znacznie wyższy niż w jednostkach referencyjnych, to również dynamika tego zjawiska była największa (dynamika 101,76).

Tabela 49. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2	99,43
Województwo podkarpackie	71,9	71,8	72,6	72,6	72,5	100,83
Powiat leżajski	60,9	60,7	61,9	61,6	61,5	100,99
Miasto Leżajsk	90,7	90,6	92,5	92,1	92,3	101,76

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na terenie Leżajska w marcu 2016 r łącznie znajdowało się 114 działek nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Największa liczba ww. działek znajdowała się w obwodzie wyborczym nr 2 (32 działki). W trzech obwodach, tj. nr 3, 4 i 5 wszystkie działki były podłączone do sieci wodno-kanalizacyjnej. W pozostałych obwodach liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej wahała się od 14 do 23.

Tabela 50. Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w obwodzie

	Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej	Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców
Obwód nr 1	22	11,61
Obwód nr 2	32	16,68
Obwód nr 3	0	0,00
Obwód nr 4	0	0,00
Obwód nr 5	0	0,00
Obwód nr 6	23	11,39
Obwód nr 7	23	11,99
Obwód nr 8	14	14,06
Miasto Leżajsk	114	8,14

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.5.2. ZABYTKI

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespół, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową za zabytki:

- nieruchome uznaje się krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osobistości bądź instytucji,
- ruchome uznaje się dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne oraz przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Do rejestru zabytków nie wpisuje się zabytków wpisanych do inwentarza muzeum lub wchodzącego w skład narodowego zasobu bibliotecznego. Muzea stanowią najważniejszą formę organizacyjną opieki nad zabytkami ruchomymi. W Leżajsku działają 2 muzea:

- Muzeum Ziemi Leżajskiej, mieszczące się przy ul. Mickiewicza 20A,
- Muzeum Prowincji Ojców Bernardynów w Leżajsku, mieszczące się przy Placu Mariackim 8.

Zewidencjonowane lub uznane prawem zabytki ruchome i nieruchome stanowią kulturowy potencjał materialny.

Do rejestru zabytków, prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wpisane są 24 zabytki nieruchome w następujących obwodach:

- Obwód wyborczy nr 1 – 11 zabytków,
- Obwód wyborczy nr 2 – 9 zabytków,
- Obwód wyborczy nr 6 – 1 zabytek,
- Obwód wyborczy nr 8 – 3 zabytki³.

Tabela 51. Liczba obiektów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

	Liczba wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Obwód nr 1	11
Obwód nr 2	9
Obwód nr 3	1
Obwód nr 4	0
Obwód nr 5	0
Obwód nr 6	0
Obwód nr 7	0
Obwód nr 8	3
Miasto Leżajsk	24

Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (www.nid.pl)

³ http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/stan%20na%2031.03.2016/PDK-rej.pdf, dostęp online 04.04.2016 r.

Na terenie Leżajska znajduje się 321 obiektów zabytkowych objętych Gminną Ewidencją Zabytków. Zabytki zlokalizowane są głównie wzdłuż osi Mickiewicza oraz w południowej (Rynek) i północnej części miasta (Podklasztor). Najwięcej zabytków zlokalizowanych jest w obwodzie wyborczym nr 1 (139) oraz nr 2 (96). Najmniej natomiast zlokalizowanych jest w obwodach wyborczych nr 3 i 5 (0) oraz 4 (2). W pozostałych obwodach wyborczych liczba zabytków waha się od 15 (obwód wyborczy nr 7) do 38 (obwód wyborczy nr 8).

Tabela 52. Liczba obiektów objętych Gminną Ewidencją Zabytków

	Liczba obiektów objętych Gminną Ewidencją Zabytków
Obwód nr 1	139
Obwód nr 2	96
Obwód nr 3	0
Obwód nr 4	2
Obwód nr 5	0
Obwód nr 6	31
Obwód nr 7	15
Obwód nr 8	38
Miasto Leżajsk	321

Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków

Do najważniejszych zabytków w Leżajsku zaliczamy⁴:

- **Bazylikę pw. Zwiastowania NMP - Klasztor OO. Bernardynów** - Sanktuarium Matki Boskiej Pocieszenia z początku XVII w., które zostało ufundowane przez Łukasza Opalińskiego, późniejszego marszałka wielkiego koronnego, starosty leżajskiego i jego żony Anny z Pileckich. Konsekracja kościoła została dokonana w 1630 r. W Bazylice znajdują się organy wybudowane w okresie od końca XVII w. do połowy XVIII w. W 2005 r. zespół klasztorny otrzymał dwa wyróżnienia: prestiżowy wpis na Listę Pomników Historii oraz tytuł Laureata Podkarpacia w konkursie „Zabytek Zadbane A.D. 2005”.
- **Zespół Dworu Starościńskiego** – został wzniesiony w związku z nową lokalizacją Leżajska dokonaną w 1524 r. przez Zygmunta I Starego jako siedziba starosty. W 1657 r. został zniszczony, a obecny został zbudowany w latach 1760-1770 dla starosty Józefa Potockiego. Od roku 2008 mieści się w nim Muzeum Ziemi Leżajskiej.
- **Kościół Parafialny p.w. Trójcy Świętej i Wszystkich Świętych** – wzniesiony w 1616 r., a konsekrowany w 1619 r. Ołtarz główny pochodzi z okresu wczesnego baroku, a ołtarze boczne są barokowe. Nieopodal kościoła znajduje się plebania z 1614 r., przebudowana w roku 1820.
- **Dawna Cerkiew Parafialna grecko-katolicka p.w. Zaśnięcia N.P. Marii** – cerkiew pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny zbudowana w latach trzydziestych XIX w. obecnie kościół filialny pod wezwaniem Pana Jezusa Miłosiernego.
- **Cmentarz żydowski (kirkut) z XVIII w. ul. Górna** – znajduje się na południowy wschód od Rynku. Wejście stanowi brama od ul. Studziennej. Na cmentarzu znajduje się ohel, w którym jest grób sławnego cadyka Elimelecha Weisbluma, zwanego też Majlech z Leżajska i ocalała maceba z grobu jego syna.
- **Dawny „Narodny Dom” – ul. Jarosławska 1** – wzniesiony w 1913 r., budynek na rzucie litery „L”, mieścił siedzibę ukraińskiego stowarzyszenia „Proświta”. Aktualnie ma tam siedzibę Miejska Biblioteka Publiczna.
- **Dworek Podstarościch, ul. Słowackiego 2** – wzmianki od dworku pochodzą z „Inwentarza Starostwa Leżajskiego” z 1759 r. Dworek został przebudowany na początku XX wieku, a następnie w 1950 r. i 1990 r. odbyły się jego remonty.

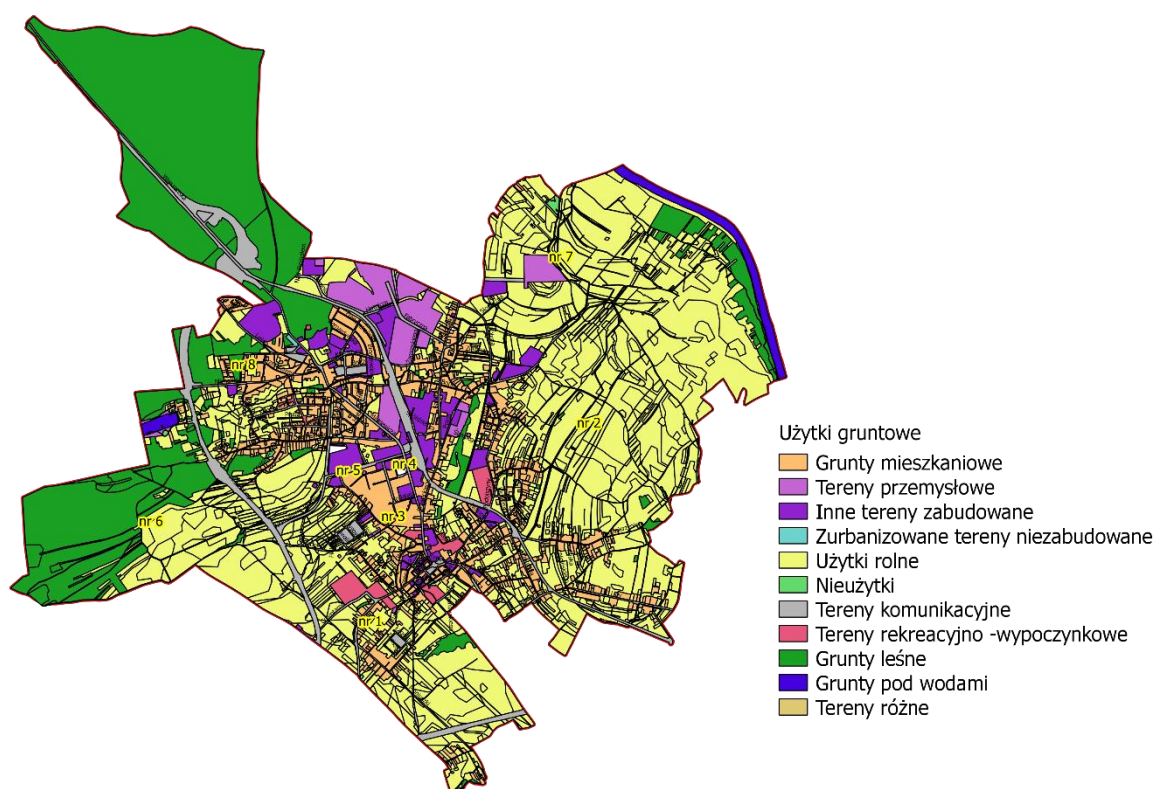
⁴ Opracowanie na podstawie <http://miastolezajsk.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-2>, dostęp on-line 10.04.2016 r.

I.5.3. PODSUMOWANIE

Leżajsk to miasto, które zajmuje 3,5% powierzchni całego powiatu. Jego powierzchnię zajmują głównie użytki rolne (54%) oraz grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (24,4%). Tereny zabudowane i zurbanizowane stanowią łącznie 20,3% miasta. Największy udział wśród terenów zurbanizowanych i zabudowanych mają tereny mieszkaniowe i przemysłowe. Bardzo mały odsetek stanowią nieużytki (0,1%).

Mapa 11. Struktura użytkowania gruntów w Leżajsku - stan kwiecień 2016 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

łączna powierzchnia przestani rozumianych powszechnie jako publiczne wynosi 46,2 ha.

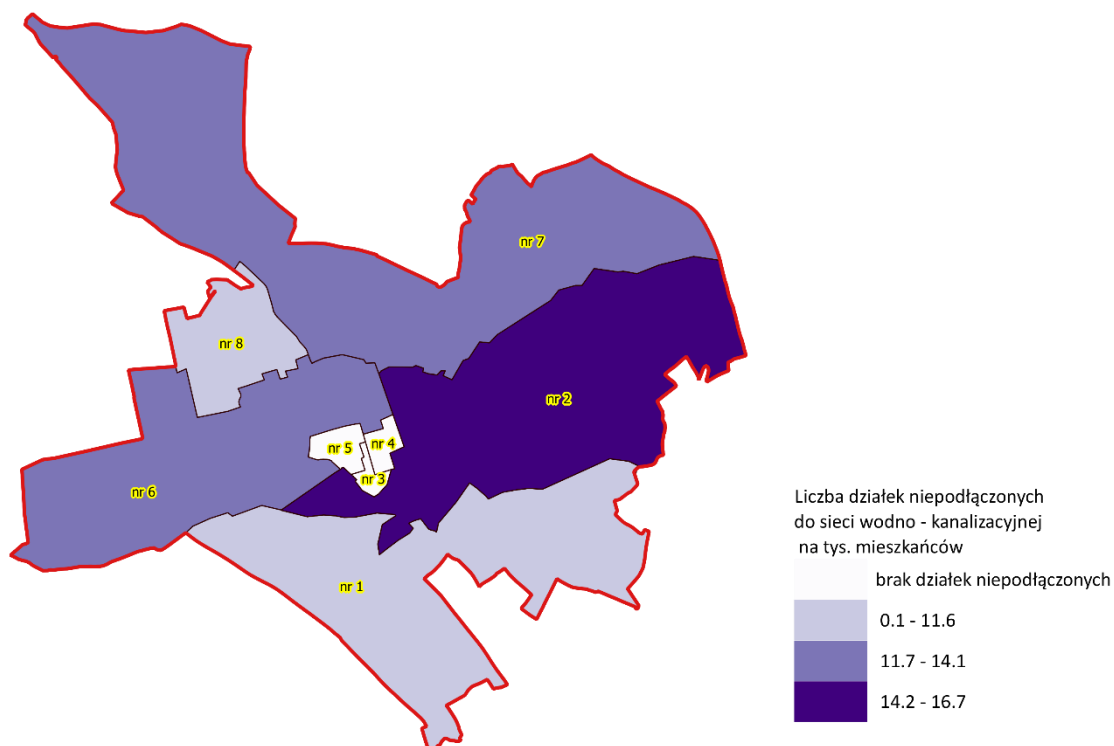
Leżajsk jest miastem, które należy uznać za dobrze zlokalizowane względem dróg krajowych, autostrady i lotniska. Stan dróg w Leżajsku należy uznać za dobry. Odsetek dróg gminnych wymagających remontów w poszczególnych obwodach waha się od 0,0 do 0,3%, a drogi nieutwardzone występują tylko w jednym obwodzie i ich długość wynosi jedynie 1,1 km.

Około 90% mieszkańców Leżajska korzysta z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej.

W mieście znajdują się 114 działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej. Największa ich liczba znajduje się w obwodzie wyborczym nr 2. W trzech obwodach wszystkie działki są podłączone do sieci wodno-kanalizacyjnej.

Mapa 12. Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców

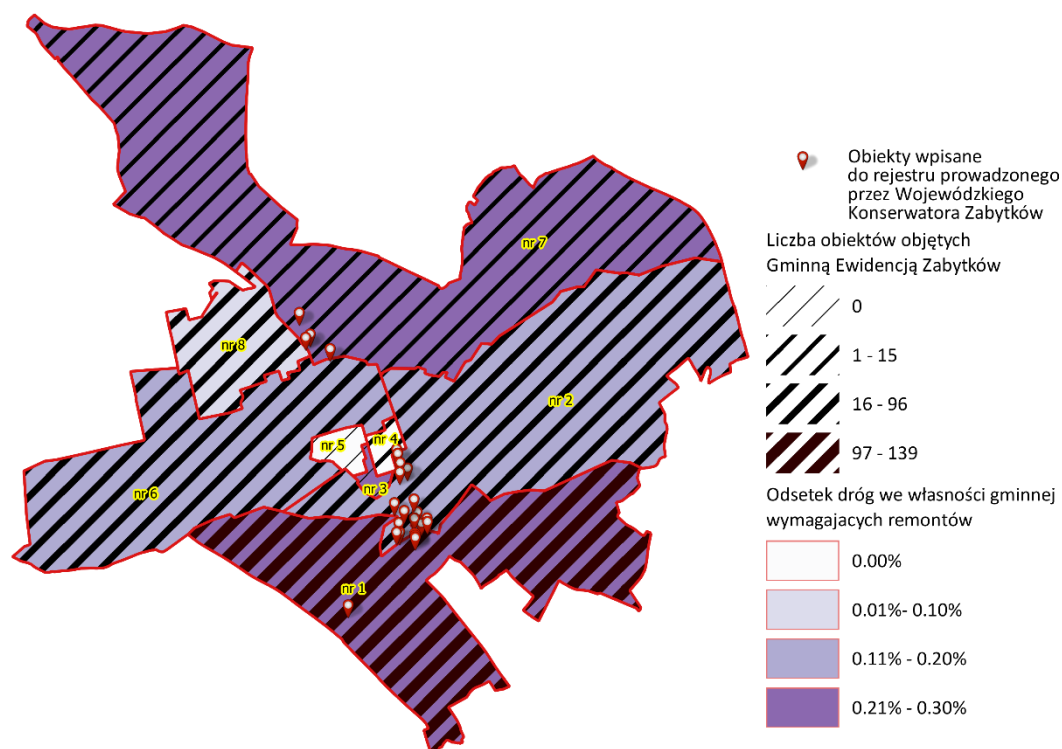

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Z uwagi na bogatą historię, w Leżajsku występuje aż 321 zabytków nieruchomych z różnych okresów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Spośród zabytków nieruchomych, 24 zabytki wpisane są do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Mapa 13. Obiekty wpisane do rejestru prowadzonego przez WKZ, liczba obiektów objętych GEZ oraz odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów – stan marzec 2016 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.6. SFERA TECHNICZNA

I.6.1. CHARAKTERYSTYKA ZASOBU MIESZKANIOWEGO ORAZ BUDYNKÓW I BUDOWLI O INNYM PRZEZNACZENIU

W 2014 roku oraz na przestrzeni lat 2010-2014 w Leżajsku średniorocznie oddawanych było 20 mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych. Największa liczba mieszkań została oddana do użytkowania w roku 2013 (28), natomiast na przestrzeni lat 2010-2012, każdego roku oddawanych było 17 mieszkań.

Tabela 53. Mieszkania oddawane w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	130801	126474	148663	141160	139557	106,69
Województwo podkarpackie	4859	5638	6437	6064	6306	129,78
Powiat leżański	94	128	124	142	119	126,60
Miasto Leżajsk	17	17	17	28	20	117,65

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W Leżajsku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2014 r. wynosiła 75,7 m². Wartość ta była nieznacznie większa od średniej dla kraju (73,4 m²), jednakże niższa niż średnia dla powiatu (84,3 m²) i województwa (84,3 m²).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Leżajsku na przestrzeni lat 2010-2014 uległa niewielkim zmianom (dynamika 101,47).

Tabela 54. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	72,3	72,6	72,8	73,1	73,4	101,52
Województwo podkarpackie	79,6	79,9	80,2	80,5	80,9	101,63
Powiat leżański	83,1	83,4	83,7	84,1	84,3	101,44
Miasto Leżajsk	74,6	74,9	75,2	75,5	75,7	101,47

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2014 r. w Leżajsku wynosiła 24,2 m². Wartość ww. wskaźnika była o 0,7 m² wyższa od wartości dla powiatu leżańskiego oraz nieznacznie niższa od średniej dla województwa podkarpackiego (24,4 m²) i kraju (26,7 m²).

Na uwagę zasługuje również fakt, iż przyrost wskaźnika w latach 2010-2014 w Leżajsku był zbliżony do średniej wojewódzkiej oraz krajowej (dynamika 105,22).

Tabela 55. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7	105,53
Województwo podkarpackie	23,2	23,4	23,7	24	24,4	105,17
Powiat leżański	22,6	22,8	23	23,3	23,5	103,98
Miasto Leżajsk	23,0	23,3	23,5	23,9	24,2	105,22

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w Leżajsku wynosiła 320. W odniesieniu do jednostek referencyjnych stanowiło to jedną z wyższych wartości (wyższą wartość wskaźnika odnotowano dla kraju – 363 mieszkań na 1 000 mieszkańców).

Dynamika wskaźnika dla wszystkich jednostek referencyjnych była na bardzo zbliżonym poziomie.

Tabela 56. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika
Polska	350	353	356	360	363	103,94
Województwo podkarpackie	291	293	296	299	301	103,48
Powiat leżajski	272	273	275	277	279	102,66
Miasto Leżajsk	309	311	313	316	320	103,60

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Liczba budynków mieszkalnych, w Leżajsku wynosiła 2 424. Największą liczbę budynków (569) odnotowano w obwodzie wyborczym nr 1 oraz w obwodzie wyborczym nr 6. Najmniejsza liczba budynków została odnotowana w obwodach wyborczych nr 4 (9 budynków) oraz 3 (13 budynków) i 5 (17 budynków). Należy jednak zauważyć, iż w obwodach nr 3, 4 i 5 zlokalizowane są głównie budynki wielorodzinne – bloki.

Analizie został poddany również budynki mieszkalne wybudowane przed 1989 rokiem. Zdecydowaną większość budynków w Leżajsku stanowią budynki wybudowane przed 1989 r. (1648 budynków, co stanowi 67,99% wszystkich). Największy odsetek stanowią ww. budynki mieszkalne w obwodzie wyborczym nr 4 (100%) oraz 3 (84,62%). Najmniej ww. budynków w stosunku do wszystkich znajduje się w obwodzie wyborczym nr 5 (47,06%). Należy jednak nadmienić, iż budynki wybudowane przed 1989 r. są umiejscowione są głównie w okolicach Podklasztoru oraz Rynku.

Tabela 57. Budynki mieszkalne wybudowane przed i po 1989 r.

Obwód	Liczba budynków mieszkalnych	Budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r.	Budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych w obwodzie
Obwód nr 1	569	382	67,14%
Obwód nr 2	517	332	64,22%
Obwód nr 3	13	11	84,62%
Obwód nr 4	9	9	100,00%
Obwód nr 5	17	8	47,06%
Obwód nr 6	569	400	70,30%
Obwód nr 7	455	350	76,92%
Obwód nr 8	275	156	56,73%
Miasto Leżajsk	2424	1648	67,99%

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Na terenie Leżajska znajdują się 182 pustostany (13 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). Największa liczba pustostanów zlokalizowana jest w obwodzie wyborczym nr 6 (40 budynków, 19,81 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). W obwodach nr 1, 2, 6, 7 i 8 liczba pustostanów waha się od 33 (obwód nr 1, 17,41 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) do 38 (obwód nr 8 – 38,15 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). W trzech obwodach (nr 3, 4 i 5) nie ma zlokalizowanych żadnych ww. budynków. Należy jednak nadmienić, iż pustostany nie stanowią zasobu gminnego.

Tabela 58. Liczba pustostanów oraz w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w obwodzie

	Liczba pustostanów	Liczba pustostanów na 1000 mieszkańców
Obwód nr 1	33	17,41
Obwód nr 2	36	18,76
Obwód nr 3	0	0,00
Obwód nr 4	0	0,00
Obwód nr 5	0	0,00
Obwód nr 6	40	19,81
Obwód nr 7	35	18,25
Obwód nr 8	38	38,15
Miasto Leżajsk	182	13,00

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.6.2. PODSUMOWANIE

Liczba mieszkań oddawanych do użytkowania w Leżajsku w latach 2010-2014 wahała się od 17 do 28 w roku. We wskazanym okresie nieznacznie wzrosła przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz w przeliczeniu na 1 osobę.

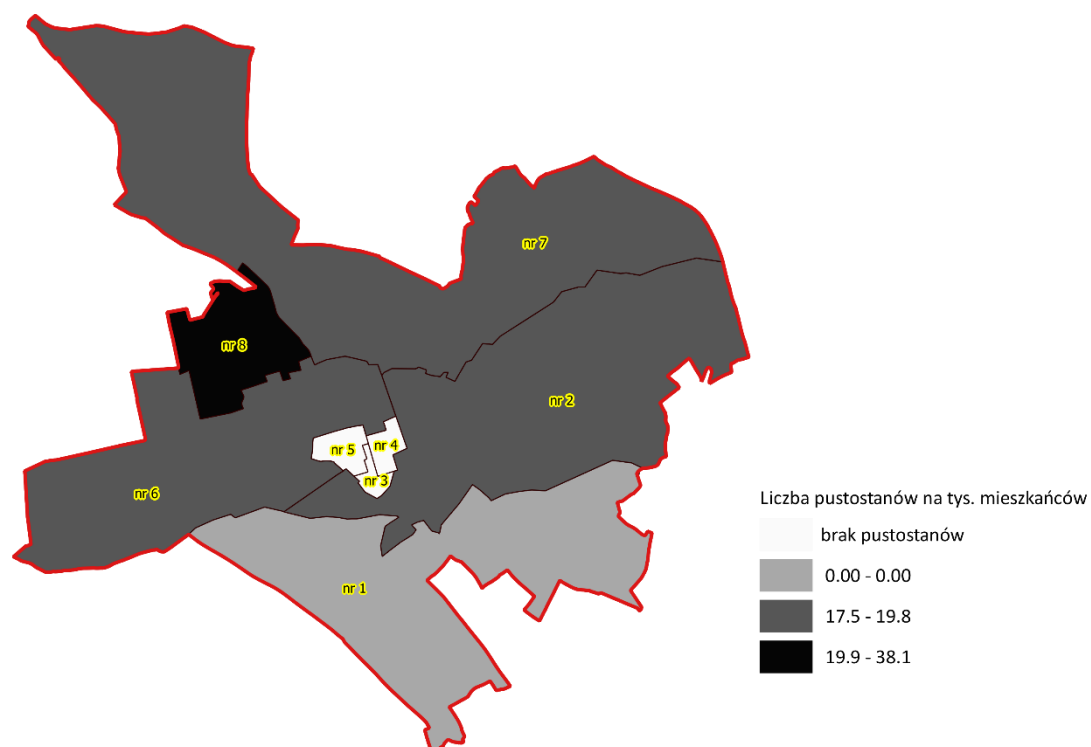
Na terenie miasta znajdują się 182 pustostany, które nie stanowią zasobu miasta. Największa ich liczba zlokalizowana jest w obwodzie wyborczym nr 6 (40 budynków). Natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców największa liczba pustostanów znajduje się w obwodzie wyborczym nr 9 – 38,15.

Mapa 14. Liczba pustostanów na 1000 mieszkańców– stan marzec 2016 r.

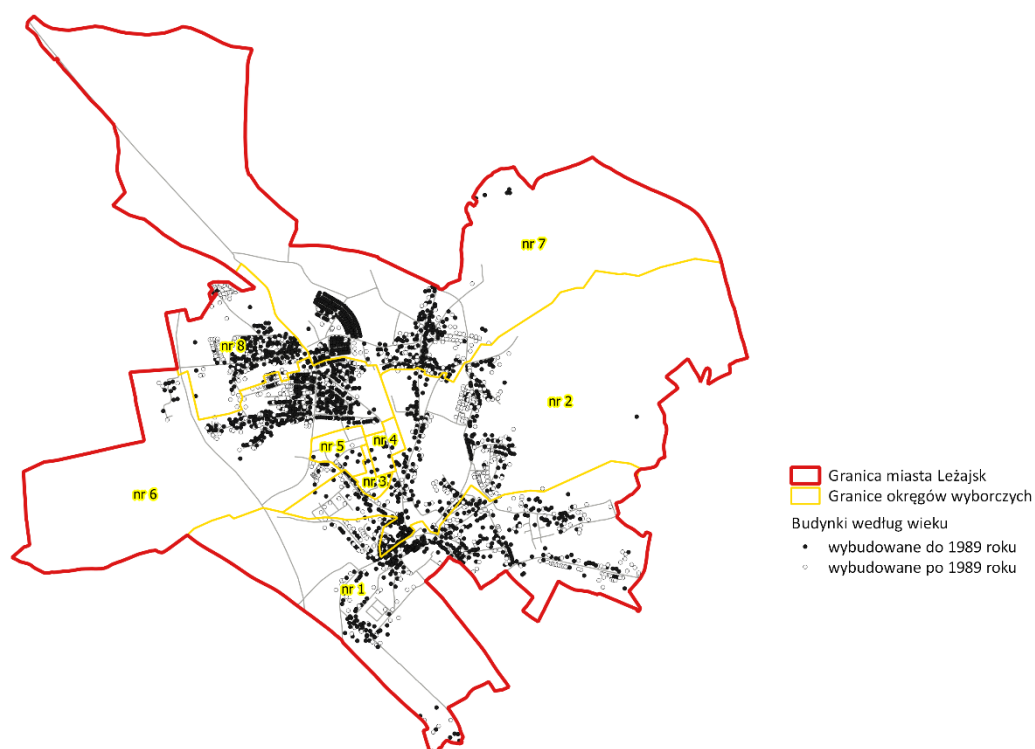
Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W Leżajsku duży odsetek budynków mieszkalnych stanowią budynki wybudowane przed 1989 r. Ww. budynki zlokalizowane są głównie w północnej oraz południowej części miasta.

Mapa 15. Budynki mieszkalne wybudowane do i po 1989 r.

Opracowanie na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

I.7. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

I.7.1. METODOLOGIA BADANIA

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07.03.2016 – 29.03.2016 r. na terenie całego miasta. Było one prowadzone metodą mixed-mode łączącą techniki: ankiet papierowych oraz internetowych do samodzielnego wypełnienia.

Ankieta papierowa do samodzielnego wypełnienia SAQ (ang. self-administered questionnaire) to tradycyjna forma przeprowadzania badań społecznych w oparciu o kwestionariusz, który wypełniają respondenci. Jest to technika charakteryzująca się wysokim stopniem standaryzacji oraz możliwością uzyskania danych ilościowych nadających się do analiz statystycznych. Przy zastosowaniu tej metody ankiety wypełniane są papierowo.

Ankieta internetowa do samodzielnego wypełnienia CASI (ang. Computer-Assisted Self-interviewing) to technika badań ilościowych wykorzystująca nowoczesne technologie. Jej główną zaletą jest to, że respondenci mogą wypełnić formularz w dogodnym dla siebie miejscu i czasie, co zwiększa liczbę osób gotowych wziąć udział w badaniu. Istotne jest również wysokie poczucie anonimowości, sprzyjające udzielaniu szczerych odpowiedzi. Kwestionariusz ankiety został zamieszczony na należącej do wykonawcy platformie internetowej Cyfrowa Demokracja.

Zastosowane metody, ze względu na to, że respondent sam wypełniał formularz, wyeliminowały ryzyko wystąpienia efektu ankieterskiego, co oznacza, że odpowiedzi w większym stopniu odpowiadały rzeczywistym opiniom lokalnej społeczności.

I.7.2. CEL BADANIA

Celem badania ilościowego przeprowadzonego w ramach wyznaczania obszarów zdegradowanych było opracowanie diagnozy i zebranie opinii mieszkańców na temat problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych w mieście.

I.7.3. PRÓBA BADANIA

Łącznie badaniem zostało objętych 160 osób (138 SAQ oraz 22 CASI). W badanej próbie przeważały kobiety (60%). Jeżeli chodzi o wiek, to najliczniej była reprezentowana grupa osób w wieku 25-44 (116 osób) oraz w wieku 45-64 (35 osób).

Tabela 59. Respondenci według płci i wieku

Wiek \ Płeć	Kobieta		Mężczyzna		Brak odpowiedzi	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
poniżej 20 lat	1	0,63%	1	0,63%	0	0,00%
20-24 lata	0	0,00%	1	0,63%	1	0,63%
25-44 lata	77	48,13%	38	23,75%	1	0,63%
45-64 lata	17	10,63%	18	11,25%	0	0,00%
65 i więcej	1	0,63%	2	1,25%	0	0,00%
Brak odpowiedzi	0	0,00%	2	1,25%	0	0,00%
łącznie	96	60,00%	62	38,75%	2	1,25%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Główną grupę respondentów (prawie 50%, tj. 78 osób) stanowiły osoby, które w Leżajsku mieszkają od urodzenia. Drugą grupę pod względem liczebności (ponad 30%, tj. 52 osoby) stanowiły osoby zamieszkujące w Leżajsku ponad 15 lat. Jest to bardzo ważna cecha badania, ponieważ te osoby mają największą wiedzę na temat lokalnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych w mieście.

Tabela 60. Okres zamieszkiwania w Leżajsku

Okres zamieszkiwania w Leżajsku	Liczba wskazań	%
Od urodzenia	78	48,75%
Poniżej 5 lat	3	1,88%
5-8 lat	5	3,13%
9-15 lat	17	10,63%
Powyżej 15 lat	52	32,50%
Brak odpowiedzi	5	3,13%
łącznie	160	100,00%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Najliczniejszą grupę respondentów (69,38%, tj. 111 osób) stanowiły osoby pracujące na etacie. Natomiast bardzo nielicznie reprezentowane były grupy, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Osoby bezrobotne stanowiły jedynie 8,13% (13 osób) respondentów.

Tabela 61. Status zawodowy respondentów

Status zawodowy	Liczba wskazań	%
Uczę się	5	3,13%
Pracuję na etacie	111	69,38%
Pracuję dorywczo	8	5,00%
Jestem przedsiębiorcą	14	8,75%
Jestem osobą bezrobotną	13	8,13%
Jestem emerytem/rencistą	5	3,13%
Brak odpowiedzi	4	2,50%
łącznie	160	100,00%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Najliczniejszą grupę (62,50%, tj. 100 osób) stanowiły osoby z wykształceniem wyższym. Dość licznie reprezentowana była grupa osób z wykształceniem średnim – 26,88%, tj. 43 osoby. Najrzadziej natomiast udział w badaniu brały osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (1,88%, tj. 3 osoby) oraz zasadniczym zawodowym (6,88%, tj. 11 osób).

Tabela 62. Wykształcenie respondentów

Wykształcenie	Liczba wskazań	%
Podstawowe lub gimnazjalne	3	1,88%
Średnie	43	26,88%
Zasadnicze zawodowe	11	6,88%
Wyższe	100	62,50%
Brak odpowiedzi	3	1,88%
łącznie	160	100,00%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Badanie było prowadzone na terenie całego miasta Leżajskiego.

Tabela 63. Miejsce zamieszkiwania respondenta

Nr obwodu	Liczba wskazań	%
1	14	8,75%
2	13	8,13%
3	9	5,63%
4	5	3,13%
5	15	9,38%
6	16	10,00%
7	14	8,75%
8	9	5,63%
Brak odpowiedzi	65	40,63%
Łącznie	160	100,00%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

I.7.4. WYNIKI BADANIA

Pierwsze pytanie ankiety dotyczyło ogólnej oceny miasta jako miejsca zamieszkania. Ponad połowa respondentów (50,63%) wskazała, iż w Leżajsku żyje się im *bardzo dobrze* lub *dobrze*. Na uwagę zasługuje fakt, iż ponad 41% respondentów wybrało odpowiedź *średnio*. Jednocześnie niecałe 10% osób wskazało, że w Leżajsku żyje się im *źle* lub *bardzo źle*.

Tabela 64. Ocena Leżajskiego jako miejsca zamieszkania

	Liczba	%
Bardzo dobrze	14	8,75%
Dobrze	67	41,88%
Średnio	60	37,50%
Źle	13	8,13%
Bardzo źle	1	0,63%
Brak odpowiedzi	5	3,13%
Łącznie	160	100,00%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Analiza odpowiedzi respondentów, którzy wskazali swoje miejsce zamieszkania poprzez podanie ulicy wskazuje, iż Leżajsk jako miejsce zamieszkania najlepiej oceniają mieszkańcy obwodu wyborczego nr 1, gdzie przewaga odpowiedzi pozytywnych (*dobrze* lub *bardzo dobrze*) jest największa na odpowiedziach negatywnymi (*źle* lub *bardzo źle*).

Tabela 65. Ocena Leżajskiego jako miejsca zamieszkania w podziale na obwody wyborcze

Nr obwodu	Bardzo źle	Źle	Średnio	Dobrze	Bardzo dobrze
1	0,00%	0,00%	28,57%	64,29%	7,14%
2	0,00%	15,38%	7,69%	61,54%	15,38%
3	0,00%	11,11%	33,33%	55,56%	0,00%
4	0,00%	20,00%	20,00%	40,00%	20,00%
5	0,00%	0,00%	40,00%	53,33%	6,67%
6	0,00%	6,25%	56,25%	31,25%	6,25%
7	0,00%	0,00%	30,77%	46,15%	23,08%
8	0,00%	12,50%	37,50%	37,50%	12,50%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Najczęściej wskazywanym problemem w sferze społecznej w Leżajsku było bezrobocie (40,98% wszystkich wskazań). Najrzadziej respondenci wskazywali, iż problemem w Leżajsku jest przestępczość (zagrożenia zdrowia, życia i mienia). W przypadku pozostałych problemów, tj. ubóstwa, niewielkiej aktywności mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym oraz niskiego poziomu integracji mieszkańców odnotowano od 16,12% do 19,13% wskazań.

Tabela 66. Najważniejsze problemy w sferze społecznej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Bezrobocie	150	40,98%
Ubóstwo	59	16,12%
Niewielka aktywność mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym	70	19,13%
Niski poziom integracji mieszkańców	59	16,12%
Przestępczość (zagrożenia zdrowia, życia i mienia)	27	7,38%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

W ramach pytania respondenci zostali poproszeni o wskazanie lokalizacji szczególnie dotkniętych wskazanym problemem. W przypadku bezrobocia respondenci najczęściej wskazywali, iż problem dotyczy ogólnie całego miasta. Drugą lokalizacją, najczęściej pojawiającą się w odpowiedziach był Rynek. Trzecią lokalizacją była ulica Mickiewicza, a także rejon budownictwa wielorodzinnego.

W przypadku ubóstwa najczęściej wskazywano całe miasto, jako drugie wskazanie występował Rynek, trzecią lokalizacją natomiast była ulica Mickiewicza.

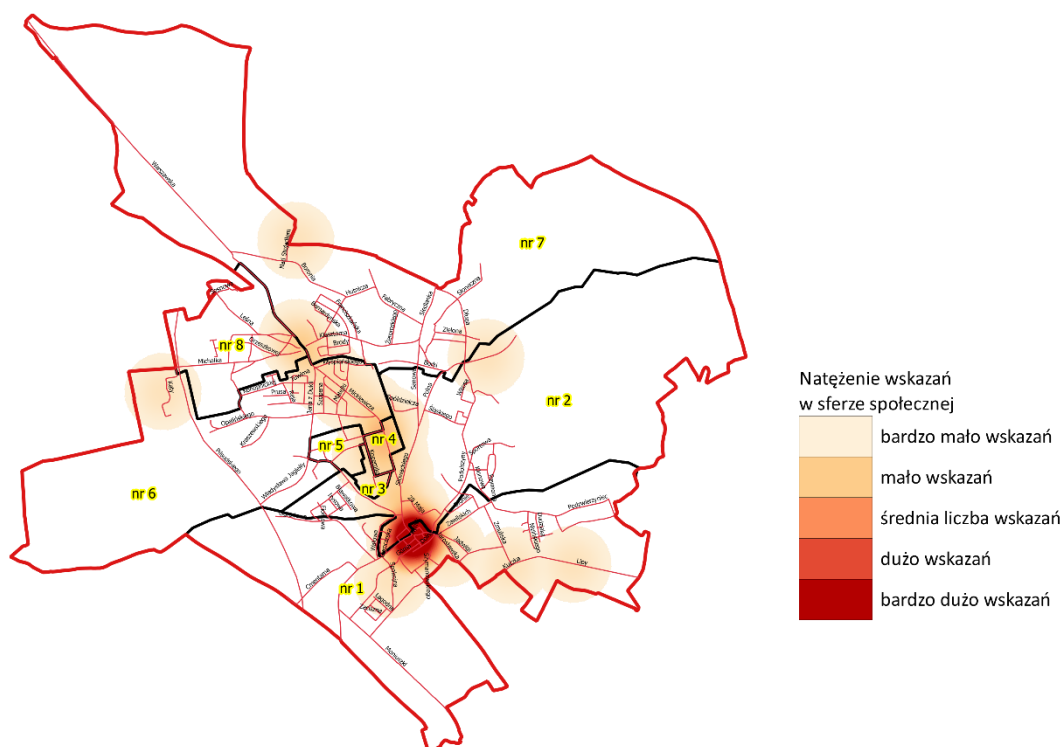
W przypadku problemu jakim jest niewielka aktywność mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym najczęściej występował Rynek. Jako lokalizację wyżej wymienionego problemu respondenci wskazywali również plac przed Miejskim Centrum Kultury (ul. Mickiewicza), rejon ulicy Podolszyny, a także rejon budownictwa wielorodzinnego.

Miejsce wskazywanym jako kumulacja występowania problemu niskiego poziomu integracji mieszkańców najczęściej był Rynek. Oprócz Rynku, mieszkańcy wskazywali ulicę Mickiewicza, w tym plac przed Miejskim Centrum Kultury oraz rejon wokół Muzeum Ziemi Leżajskiej, Plac Mariacki (Klasztor) oraz obszar budownictwa wielorodzinnego.

Według respondentów największy poziom przestępczości występuje w okolicy ulicy Mickiewicza. Nieznacznie rzadziej wskazywany był obszar Rynku. Poza tym wskazywano również okolice dworca PKP i PKS, rejon ulic Jarosławskiej, Kuczka i Lipy, ulicę Spokojną i Kopernika, obszar budownictwa wielorodzinnego, okolice Placu Mariackiego a także teren ogródka jordanowskiego.

Mapa 16. Wskazania problemów w sferze społecznej

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Najczęściej wskazywanym problemem w sferze środowiskowej w Leżajsku były nieekologiczne zachowania mieszkańców (44,49 % wszystkich wskazań). Najrzadziej respondenci wskazywali, iż problemem środowiskowym w Leżajsku są zanieczyszczenia gleby (3,08%).

Tabela 67. Najważniejsze problemy w sferze środowiskowej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Zanieczyszczenie powietrza	53	23,35%
Zanieczyszczenie wody	14	6,17%
Zanieczyszczenie gleby	7	3,08%
Nieekologiczne zachowania wśród mieszkańców	101	44,49%
Braki w zakresie zieleni miejskiej	52	22,91%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Respondenci byli również proszeni o wskazanie, jeżeli jest im znana, lokalizacji występowania poszczególnych problemów. Jako najczęstsze miejsce występowania zanieczyszczeń powietrza mieszkańcy wskazywali Rynek wraz z ulicami przyległymi (prawie 25% wskazań), ulicę Mickiewicza i Górną (po 9% wskazań), Plac Jaszowskiego, okolice oczyszczalni ścieków, ulicę Podzwierzyniec, a także rejon w okolicach Podklasztoru.

Problem zanieczyszczenia wody, zdaniem respondentów, dotyczy Zalewu Floryda, Potoku Jagódka, a także obszaru budownictwa wielorodzinnego, będącego we własności Spółdzielni Mieszkaniowej.

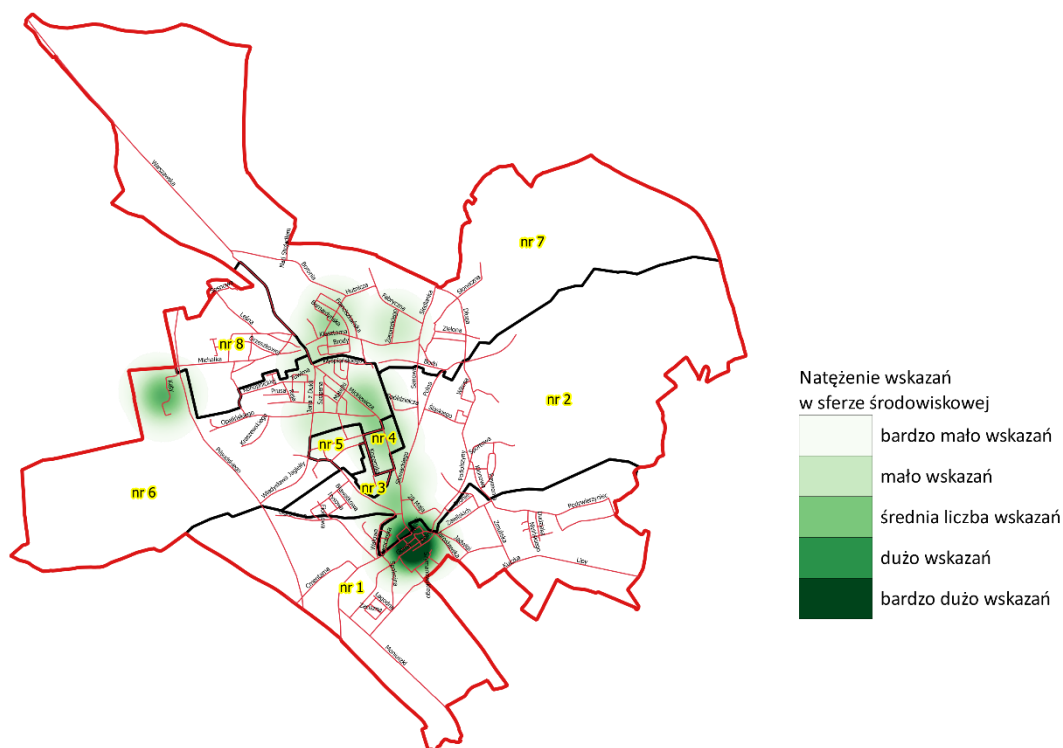
Jako miejsce zanieczyszczeń gleby respondenci wskazali obszar ulicy Słonecznej, a także rejon budownictwa wielorodzinnego.

Nieekologiczne zachowania wśród mieszkańców, zdaniem respondentów, najczęściej występują w okolicy ulicy Górnej. Ponadto wskazywano rejony ulicy Słonecznej, 11 Listopada, Żeromskiego, Przemysłowej, Placu Jaszowskiego, obszar budownictwa wielorodzinnego, osiedle domów jednorodzinnych oraz tereny leśne i przy obwodnicy.

Braki w zieleni miejskiej to – zdaniem respondentów – problem najczęściej pojawiający się w okolicach Rynku wraz z ulicami przyległymi, wzdłuż ulicy Mickiewicza (zwłaszcza na placu MCK), przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej i w okolicach ulicy Władysława Jagiełły, a także w okolicach Podklasztoru.

Mapa 17. Wskazania problemów w sferze środowiskowej

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Według respondentów największym problemem w sferze gospodarczej w Leżajsku jest słaba kondycja ekonomiczna istniejących przedsiębiorstw (88 wskazań, tj. 73,33%). Małą przedsiębiorczość mieszkańców wskazywano 32 razy co stanowi 26,67%.

Tabela 68. Najważniejsze problemy w sferze gospodarczej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Mała przedsiębiorczość mieszkańców	32	26,67%
Słaba kondycja ekonomiczna istniejących przedsiębiorstw	88	73,33%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

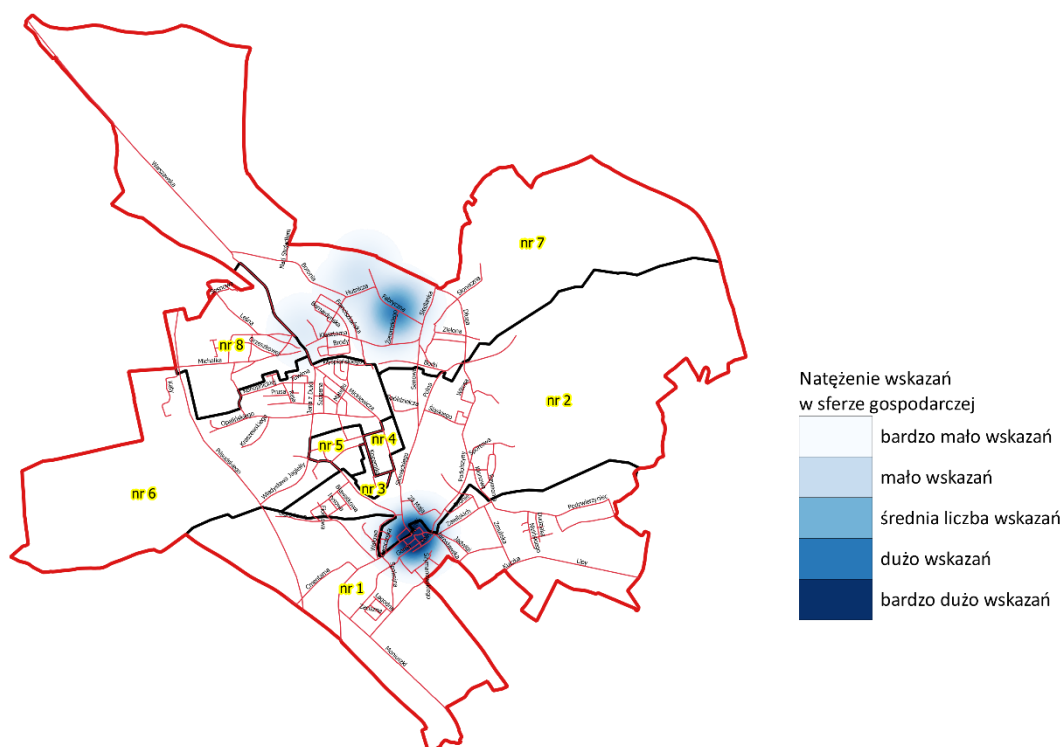
Zdaniem respondentów, problem małej przedsiębiorczości pojawia się w Rynku oraz ulicach przyległych, a także w okolicach Klasztoru.

Słaba kondycja przedsiębiorstw to problem, który – zdaniem respondentów – najczęściej spotykany jest w Rynku wraz z ulicami przyległymi, na ulicach Żwirki i Wigury, Żeromskiego (fabryka Philip Morris), Fabrycznej (Poltino i Hortiono oraz Grupa SiliKaty sp. z o.o.) i Hutniczej (Fabryka Maszyn).

Mapa 18. Wskazania problemów w sferze gospodarczej

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Ankietowani w trakcie badania najczęściej wskazywali, iż ich zdaniem najistotniejszym problemem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczający stopień zagospodarowania miejsc publicznie dostępnych (81 wskazań, tj. 33,20%). Najmniej istotnym jest zaś problem niedostosowania miejsc publicznie dostępnych do potrzeb osób niepełnosprawnych (33 wskazania, tj. 13,52%). Odsetek pozostałych wskazań odnotowano na bardzo podobnym poziomie.

Tabela 69. Najważniejsze problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Braki lub niedostateczna jakość infrastruktury technicznej: drogi, sieci wodnokanalizacyjne, energetyczne, teleinformatyczne, gazowe, ciepłownicze	64	26,23%
Mała dostępność do infrastruktury społecznej: obiekty kulturalne i sportowe, placówki edukacyjne, ochrony zdrowia i opiekuńcze	66	27,05%
Niewystarczający stopień zagospodarowania miejsc publicznie dostępnych	81	33,20%
Niedostosowanie miejsc publicznie dostępnych do potrzeb osób niepełnosprawnych	33	13,52%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

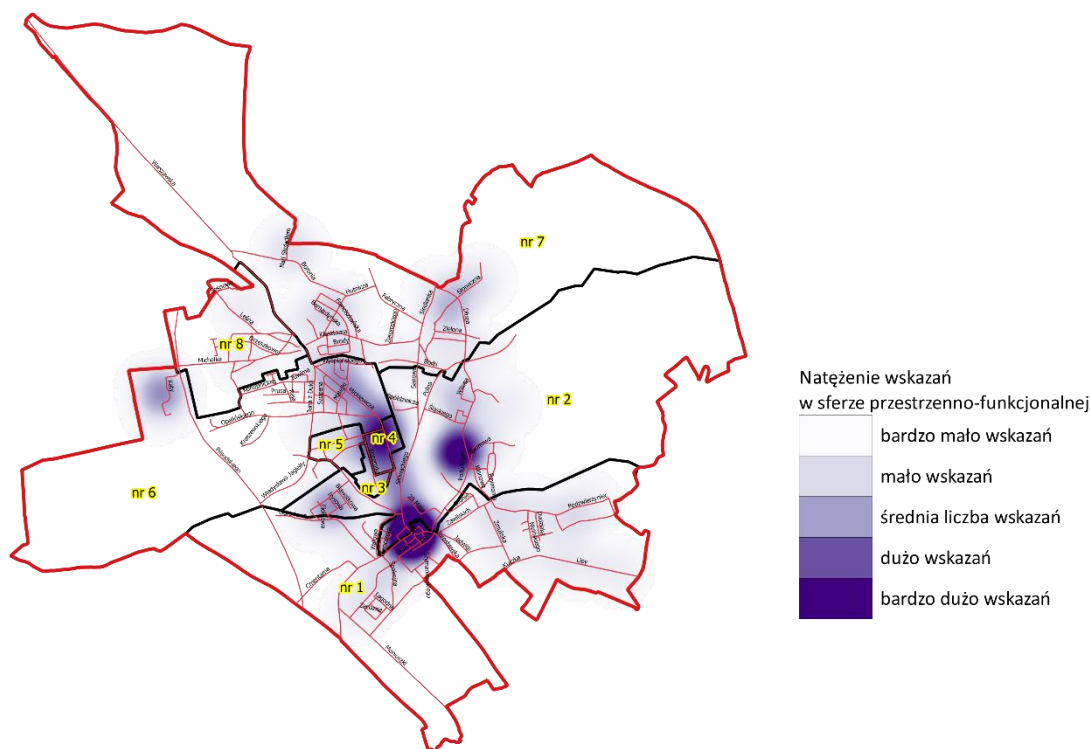
Braki lub niedostateczna jakość infrastruktury technicznej: drogi, sieci wodno-kanalizacyjne, energetyczne, teleinformatyczne, gazowe, ciepłownicze to problem, który zdaniem ankietowanych najczęściej występuje wzdłuż ulicy Mickiewicza, w tym skrzyżowania z ulicą św. Jana z Dukli. Kolejną najczęściej wskazywaną lokalizacją były ulice Słoneczna oraz Rynek.

Mała dostępność do infrastruktury społecznej: obiekty kulturalne i sportowe, placówki edukacyjne, ochrony zdrowia i opiekuńcze to problem, który zdaniem badanych występuje głównie przy stadionie miejskim. Inne, często wskazywane lokalizacje to Rynek, ulice Lipy, Podzwierzyniec, 11 Listopada oraz tereny wokół Zalewu Floryda.

Niewystarczający stopień zagospodarowania miejsc publicznie dostępnych to Rynek oraz plac przy MCK (ul. Mickiewicza). Respondenci wskazywali również, że problem występuje także za ulicą Broniewskiego (teren starego stawu), a także tereny wokół dworca PKS i PKP.

Niedostosowanie miejsc publicznie dostępnych do potrzeb osób niepełnosprawnych to problem występujący zdaniem respondentów w urzędach, szkołach aptekach, sklepach oraz przychodniach.

Mapa 19. Wskazania problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Według badanych najczęściej występującym problemem w sferze technicznej są braki w wyposażeniu budynków w rozwiązania energooszczędne i proekologiczne (90 wskazań, tj. 64,29%). Zdaniem respondentów, drugi pod względem istotności problem, który występuje w Leżajsku w sferze technicznej to zły stan komunalnych budynków mieszkalnych (33 wskazania, tj. 23,57%). Najmniej istotny, zdaniem ankietowanych, jest zły stan budynków publicznych (17 wskazań, tj. 12,14%).

Tabela 70. Najważniejsze problemy w sferze technicznej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Zły stan budynków publicznych	17	12,14%
Zły stan komunalnych budynków mieszkalnych	33	23,57%
Braki w wyposażeniu budynków w rozwiązania energooszczędne i proekologiczne	90	64,29%

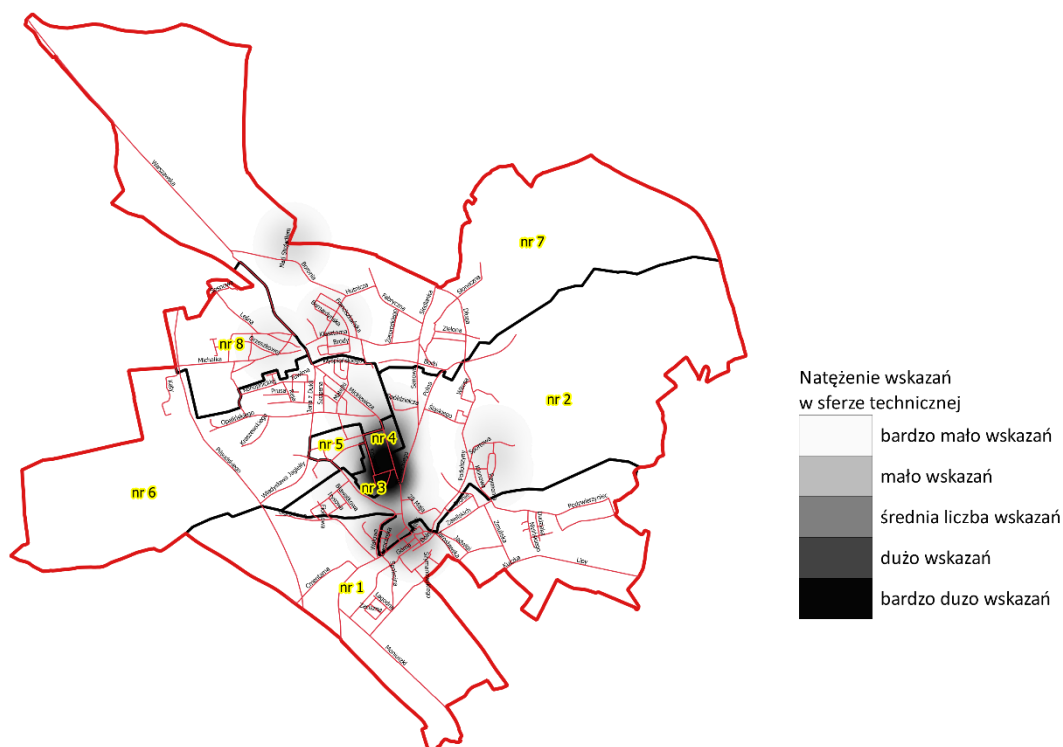
Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Zły stan budynków publicznych zdaniem respondentów dotyczy przede wszystkim Szkoły Podstawowej nr 1 przy ulicy Grunwaldzkiej. Badani wskazali również, że problem dotyczy budynków publicznych przy Rynku, ulicy Żwirki i Wigury, dworca PKS oraz przy Placu Jaszowskiego.

Zły stan komunalnych budynków mieszkalnych, zdaniem badanych, występuje przede wszystkim przy Rynku, przy ulicy Mickiewicza (w tym w budynkach 60, 62 i 64 oraz w blokach przy ogródku jordanowskim) oraz przy ulicach Staszica 1, 3, 5 i Kopernika. Respondenci wskazywali również budynki przy ulicy Rzeszowskiej.

Braki w wyposażeniu budynków w rozwiązania energooszczędne i proekologiczne to problem, który zdaniem badanych występuje najczęściej przy ulicy Staszica 1, 3 i 5 oraz przy ulicy Mickiewicza (w tym w budynkach 60, 62 i 64 oraz w blokach). Ponadto badani wskazywali również na budynki PKS i PKP, przy Rynku oraz przy ulicach Rzeszowskiej, Podzwierzyniec, Sportowej, Reymonta, Kopernika oraz Podklasztor.

Mapa 20. Wskazania problemów w sferze technicznej

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

Według badanych, działania rewitalizacyjne powinny być kierowane głównie do młodzieży (18,27% odpowiedzi), rodzin z małymi dziećmi (17,28% wskazań) oraz osób bezrobotnych (16,05% wskazań). Najbardziej badani wskazywali, iż działania rewitalizacyjne powinny być skierowane do osób zagrożonych patologiami (alkoholizm, narkomania, przestępczość, itp.) – 22 wskazania, tj. 5,43% oraz osoby niepełnosprawne – 31 wskazań, tj. 7,65%.

Pojawiły się również inne wskazania, że działaniami rewitalizacyjnymi powinny być objęte młode wykształcone osoby oraz wszyscy mieszkańcy.

Tabela 71. Grupy, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
Rodziny z małymi dziećmi	70	17,28%
Dzieci	44	10,86%
Młodzież	74	18,27%
Seniorzy	53	13,09%
Osoby niepełnosprawne	31	7,65%
Osoby bezrobotne	65	16,05%
Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym	43	10,62%
Osoby zagrożone patologiami (alkoholizm, narkomania, przestępczość, itp.)	22	5,43%
Inne	3	0,74%

Opracowanie na podstawie badań mixed mode, n=160

I.8. WYNIKI BADAŃ JAKOŚCIOWYCH

Zogniskowany wywiad grupowy (FGI)

W dniu 25.02.2016 r. odbył się zogniskowany wywiad grupowy. W wywiadzie wzięli udział przedstawiciele Urzędu Miejskiego, jednostek organizacyjnych, innych instytucji publicznych oraz lokalni liderzy.

Celem spotkania była wstępna diagnoza zdegradowanych przestrzeni do wyznaczenia obszaru rewitalizacji w mieście.

W ramach pierwszej części spotkania uczestnicy zostali wprowadzeni w proces rewitalizacji oraz zostały zaprezentowany przykład dobrej praktyki wdrażania rewitalizacji.

W drugiej części uczestnicy odpowiadali na pytania dotyczące problemy i zjawiska kryzysowe w mieście w sferze społecznej oraz dodatkowo gospodarczej, środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej jednocześnie umiejscawiające je w przestrzeni.

W ramach odpowiedzi na powyższe kwestie uczestnicy stwierdzili, iż mieście znajdują się obszary zdegradowane, które należy rozpatrzyć pod kątem rewitalizacji. Zdaniem respondentów pierwszy podobzar stanowi teren wokół Rynku, od ul. Furgalskiego do ul. Górnej. Respondenci wskazali, iż ich zdaniem główne problemy społeczne występujące w obszarze to niewystarczający poziom bezpieczeństwa (akty chuligaństwa), alkoholizm i ubóstwo. Dodatkowo na obszarze znajdują się tam mieszkania komunalne, które wymagają szybkiej interwencji.

Drugi podobzar, który zdaniem respondentów wymaga interwencji to oś ulicy Mickiewicza od Rynku do Placu Mariackiego z uwzględnienie terenów osiedla mieszkaniowego ograniczonego ulicami Sandomierską i Kołłątaja. Jako główne problem społeczny na tym obszarze wskazano niski poziom bezpieczeństwa (akty chuligaństwa). Zdaniem badanych oprócz problemów społecznych główną bolączką obszaru jest problem niedostatecznej jakości przestrzeni publicznej (niedoświetlone przejścia, niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni wzdłuż ulicy i po spalonym przedszkolu).

Jako trzeci podobzar badani wskazali teren wokół stadionu miejskiego. Wiąże się to z problemem społecznym jakim jest brak miejsc do rekreacji. Rewitalizacja stadionu pozwoliłaby na nadanie nowych funkcji, w tym stworzenie warunków do uprawiania sportów lekkoatletycznych.

Czwarty zdiagnozowany podobzar stanowi zabytkowy Dworek przy ul. Sandomierskiej 39 wraz z otoczeniem. XIX wieczny budynek ulega stopniowej degradacji technicznej. Dworek stanowi potencjał, który można wykorzystać na cele społeczne.

Dodatkowo jako miejsca, którym warto się przyjrzeć pod kątem rewitalizacji wskazano teren wokół sklepu Biedronka, dawnego tartaku oraz wzdłuż rampy kolejowej i Zalew Floryda.

W trzeciej części spotkania uczestnicy wywiadu odpowiadali na pytania dotyczące jakości kapitału ludzkiego i społecznego, w tym aktywności społecznej. Zdaniem badanych społeczeństwo, w tym organizacji pozarządowych w życie publiczne jest małe. Na terenie miasta działa kilka aktywnych organizacji jednakże, stanowią one niewielki odsetek wszystkich zarejestrowanych w Leżajsku. Jednakże w sytuacji kiedy społeczeństwo ma wizję realnego wpływu oraz współdecydowania o swoim miejscu zamieszkania staje się wówczas aktywne. Przykładem takiego zaangażowania i aktywności jest budżet obywatelski w 2015 r.

Warsztat diagnostyczny

W dn. 16.05.2016 r. odbył się warsztat diagnostyczny. Celem warsztatu było wstępne wyznaczenie obszaru do rewitalizacji w mieście. Uczestnicy warsztatu na podstawie wstępnej diagnozy oraz wyników badań ilościowych w podgrupach wyznaczali propozycję obszaru, który powinien zostać poddany rewitalizacji. Jednocześnie diagnozując problemy oraz potencjały występujące na wybranych obszarach

Końcowym efektem warsztatu, wypracowanym w jednej grupie, była następująca propozycja obszaru do rewitalizacji obejmującego następujące ulice: Plac Targowy, Plac Rudolfa Jaszowskiego, mjr. Tadeusza „Wyrwy” Furgalskiego, Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, Łukasza Opalińskiego, Sandomierska, Adama Mickiewicza, Szkolna, Władysława Sikorskiego, Burmistrza Bronisława Nowińskiego, Fabryczna, Wyspiańskiego, Wałowa, Księdza Hugo Kołłątaja, Żeromskiego, Piekarska, Garncarska, Rynek, Podolszyny, Jarosławska, Rzeszowska, Kąty, Hutnicza, Przemysłowa, Paderewskiego, Krótka, Targowa, Górna, Grunwaldzka, Braci Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Dolna.

I.9. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH

Analiza wskaźników społecznych wskazała, że wszystkie wyznaczone jednostki analityczne obciążone są z problemami społecznymi:

- Obwód nr 1 - liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi – 7,3, liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem wynosi - 64,40%, odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub bez w wykształcenia w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie – 19,30%,
- Obwód nr 2 - liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi - 9.7 %, odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub bez w wykształcenia w ogólnej liczbie bezrobotnych - 17,80%,
- Obwód nr 3 - Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców wynosi 0.56, frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. wyniosła - 43,28%, liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców - 12,2, liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem wynosi - 60,90%,
- Obwód nr 4 – frekwencja wyborach samorządowych w 2014 r. wyniosła - 43,16, wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej – wyniosły 1 658 zł, odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub bez w wykształcenia w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie wynosi – 17,00%.
- Obwód nr 5 - frekwencja wyborach samorządowych w 2014 r. wyniosła – 44,6, liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców - 12,7, liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem – 67,00%,
- Obwód nr 6 - liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców - 3,47, wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej - 1 725 zł,
- Obwód nr 7 - frekwencja wyborach samorządowych w 2014 r. wyniosła - 45,03, wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej - 1 854 zł, odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub bez w wykształcenia w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie - 16,10%
- Obwód nr 8 - wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej – wyniosły 1 890 zł, % liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem 56,90%.

Tabela 72. Wskaźniki analizowane w sferze społecznej

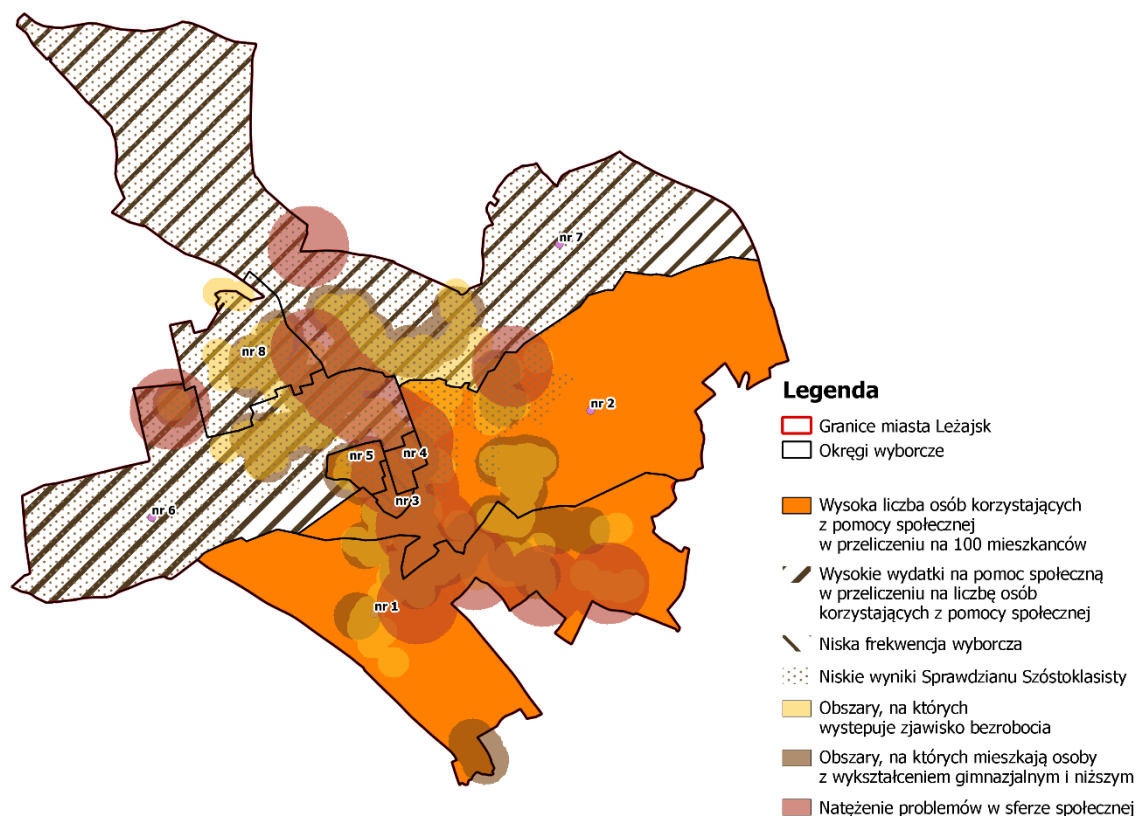
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wybory samorządowe w 2014 r.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub bez w wykształcenia w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie
Obwód nr 1	4,22	53,47	7,3	1 328 zł	64,40%	19,30%
Obwód nr 2	8,86	45,80	9,7	1 301 zł	54,60%	17,80%
Obwód nr 3	0,56	43,28	12,2	1 294 zł	60,90%	13,30%
Obwód nr 4	4,04	43,16	6,9	1 658 zł	56,60%	17,00%
Obwód nr 5	7,55	44,6	12,7	1 328 zł	67,00%	13,00%
Obwód nr 6	3,47	45,96	4,7	1 725 zł	52,20%	12,50%
Obwód nr 7	4,17	45,03	5,9	1 854 zł	55,90%	16,10%
Obwód nr 8	4,02	52,18	4	1 890 zł	56,90%	13,80%

Opracowanie własne

W związku z małym zróżnicowaniem pod względem problemów społecznych w poszczególnych jednostkach analitycznych dokonano nałożenia negatywnych zjawisk społecznych. W wyniku przyjętej metody powstała poniższa mapa, która prezentuje nawarstwienie negatywnych zjawisk społecznych, popartych danymi ilościowymi oraz uzyskanych wyników z badania społecznego. Obszar zdegradowany pod względem społecznym (obejmujący 3 lub więcej negatywne zjawiska społeczne) obejmuje północną część miasta, w tym okolice Zalewu Floryda, Klasztoru oraz dzielnicy przemysłowej oraz przebiega na południe przez centrum miasta do granicy z gminą Leżajsk.

Mapa 21. Natężenie negatywnych zjawisk społecznych

Opracowanie własne

Analiza wskaźników w pozostałych czterech sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) wskazała, iż również w przypadku występuje małe zróżnicowanie pod względem degradacji

- Obwód nr 1 – zdegradowany jest pod względem środowiskowym: wskaźnik działek zawierających wyroby azbestowe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynosi 7,9, przestrzenno-funkcjonalnym - odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów – wynosi 0,3, liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców – wynosi 11,61 oraz technicznym: liczba pustostanów na 1000 mieszkańców – 17,41,
- Obwód nr 2 – zdegradowany jest pod względem środowiskowym: liczba działek zawierających wyroby azbestowe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wynoszą 14,6, przestrzenno-funkcjonalnym: liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców – wynosi 16,68 oraz technicznym - liczba pustostanów na 1000 mieszkańców – wynosi 18,76,
- Obwód nr 3 – zdegradowany jest pod względem gospodarczym: liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności wynosi – 55,6, przestrzenno-funkcjonalnym - odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów – wynosi 0,3 oraz technicznej - budynki

mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych w okręgu – stanowią 84,62%,

- Obwód nr 4 - zdegradowany jest pod względem gospodarczym: liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności – wynosi 64,1 oraz technicznym budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych wynoszą 100%,
- Obwód nr 5 – zdegradowany jest pod względem gospodarczym – liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności wynosi 63,3,
- Obwód nr 6 – zdegradowany jest pod względem przestrzenno-funkcyjnym: liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców – wynosi 11,39 oraz technicznym liczba pustostanów na 1000 mieszkańców – wynosi 19,81, budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych – stanowią 70,30%,
- Obwód nr 7 - zdegradowany jest pod względem gospodarczym: liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności – wynosi 64,1, przestrzenno-funkcyjnym - odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów – wynosi 0,3 oraz technicznym: liczba pustostanów na 1000 mieszkańców – wynosi 18,25, budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych w okręgu stanowią 76,92%.
- Obwód nr 8 – zdegradowany jest pod względem pod względem przestrzenno-funkcyjnym: liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców – wynosi 14,06 oraz technicznym: liczba pustostanów na 1000 mieszkańców wynosi – 38,15.

Tabela 73. W sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej

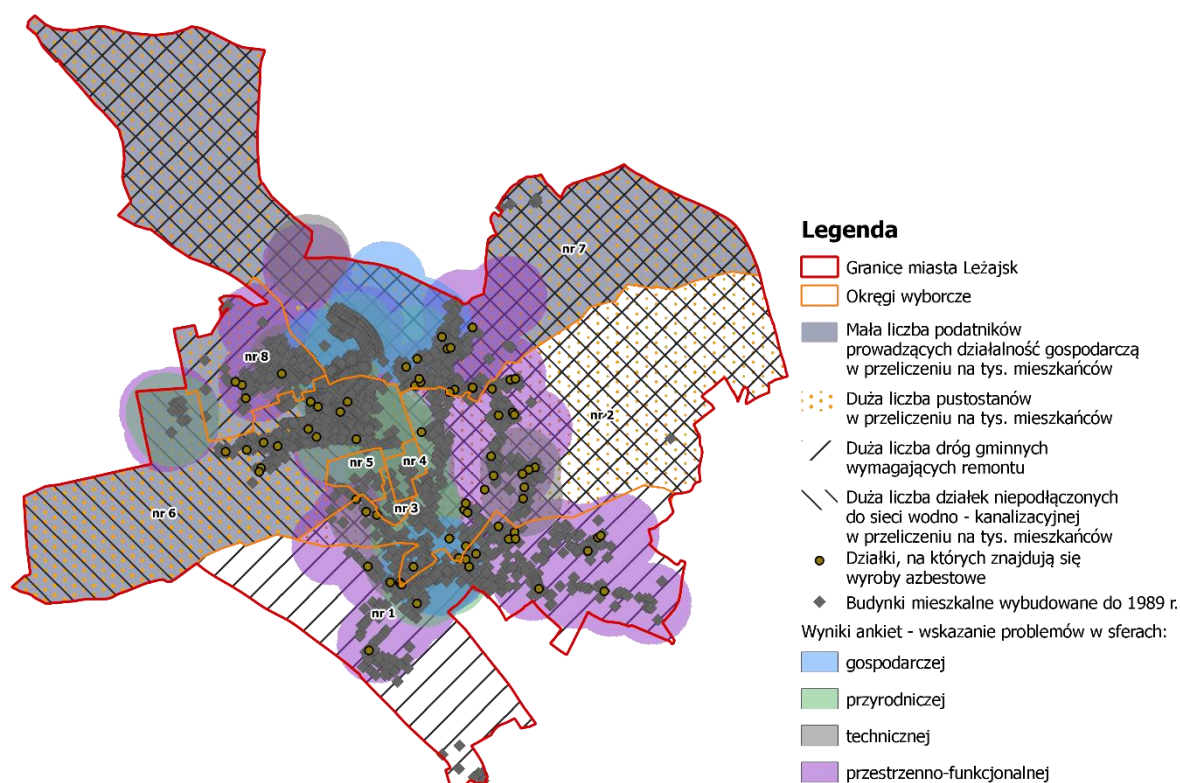
	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna		Sfera techniczna	
	Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności	Działki zawierające wyroby azbestowe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów	Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	Liczba pustostanów na 1000 mieszkańców	Budynki mieszkalne wybudowane do 1989 r. w stosunku do wszystkich budynków mieszkalnych w okręgu
Obwód nr 1	112,4	7,9	0,3	11,61	17,41	67,14%
Obwód nr 2	135	14,6	0,2	16,68	18,76	64,22%
Obwód nr 3	55,6	0,6	0,3	0	0	84,62%
Obwód nr 4	64,1	0	0	0	0	100,00%
Obwód nr 5	63,3	0	0	0	0	47,06%
Obwód nr 6	80,7	6,4	0,2	11,39	19,81	70,30%
Obwód nr 7	64,1	5,7	0,3	11,99	18,25	76,92%
Obwód nr 8	84,3	4	0,1	14,06	38,15	56,73%

Opracowanie własne

W związku z małym zróżnicowaniem pod względem problemów gospodarczych, technicznych, środowiskowych oraz przestrzenno-funkcjonalnych w poszczególnych jednostkach analitycznych dokonano nałożenia poszczególnych negatywnych zjawisk ze wszystkich sfer. W wyniku przyjętej metody powstała poniższa mapa, która prezentuje ich nawarstwienie popartych danymi ilościowymi oraz uzyskanych wyników z badania społecznego. Obszar zdegradowany w 4 sferach (obejmujący 3 lub więcej negatywne zjawiska) obejmuje północną część miasta, w tym okolice Zalewu Floryda, Klasztoru oraz dzielnicy przemysłowej oraz przebiega na południe przez centrum miasta do granicy z gminą Leżajsk.

Mapa 22. Natężenie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej

Opracowanie własne

II. ZASIĘGI PRZESTRZENNE OBSZARU DO REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych. Na podstawie art. 10 ust 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Zgodnie z instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014-2020 stanowiącą załącznik do Uchwały nr 194/3956/16 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 12 lipca 2016 r. Gmina wyznacza obszar rewitalizacji w oparciu o rozstrzygnięcia dokumentów strategicznych lub planistycznych, albo indywidualne kryteria wraz z odniesieniem ich do wartości referencyjnych dla danej gminy i przy uwzględnieniu wartości referencyjnych wskazanych przez IZ RPO (jako kwalifikujących obszar rewitalizacji do wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020). Wartości referencyjne są dodatkowym kryterium ustalonym przez IZ, które ma wskazać obszar rewitalizacji (ustalony przez gminę) możliwy do wsparcia w ramach projektów przeznaczonych do dofinansowania w RPO WP 2014-2020. Ma to ukierunkować wsparcie RPO WP 2014-2020 na najbardziej dotknięte problemami obszary województwa podkarpackiego. Jednocześnie w instrukcji wymagane jest wskazanie, że wyznaczony zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju obszar rewitalizacji charakteryzuje także minimum 4 z niżej wymienionych wskaźników (maksymalnie po 1 z każdej kategorii) dla których wartości oszacowane dla tego obszaru są mniej korzystne niż wartości referencyjne dla województwa podkarpackiego:

- Kategoria: demografia
  - Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania,
  - Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania,
  - Mediana wieku,
  - Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania,
- Kategoria: rynek pracy
  - Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem,
  - Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania,
  - Stopa bezrobocia rejestrowanego,
- Kategoria: pomoc społeczna
  - Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania,
  - Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania,

- Kategoria: edukacja:
  - Wyniki egzaminów 6-klasisty,
- Kategoria: podmioty gospodarcze:
  - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania –ogółem,
  - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski,
  - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar miejski,
  - Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – ogółem,
  - Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski,
  - Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar miejski,
  - Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania,
- Kategoria: uwarunkowania przestrzenne:
  - Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych,
- Kategoria: integracja społeczna,
  - Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania,
  - Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura),
- Kategoria: ochrona środowiska:
  - Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej,
  - Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej,
  - Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.

Mając na uwadze główne problemy, które dotyczą mieszkańców które mają służyć poprawie warunków życia mieszkańców oraz dostępność danych do analizy wybrano następujące wskaźniki:

- Kategoria: rynek pracy - liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem – źródło danych Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku,
- Kategoria: pomoc społeczna - liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania – źródło danych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku,
- Kategoria: edukacja - wyniki egzaminów 6-klasisty – źródło danych Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli Miejskich,
- Kategoria: uwarunkowania przestrzenne - liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych – źródło danych Urząd Miejski w Leżajsku.

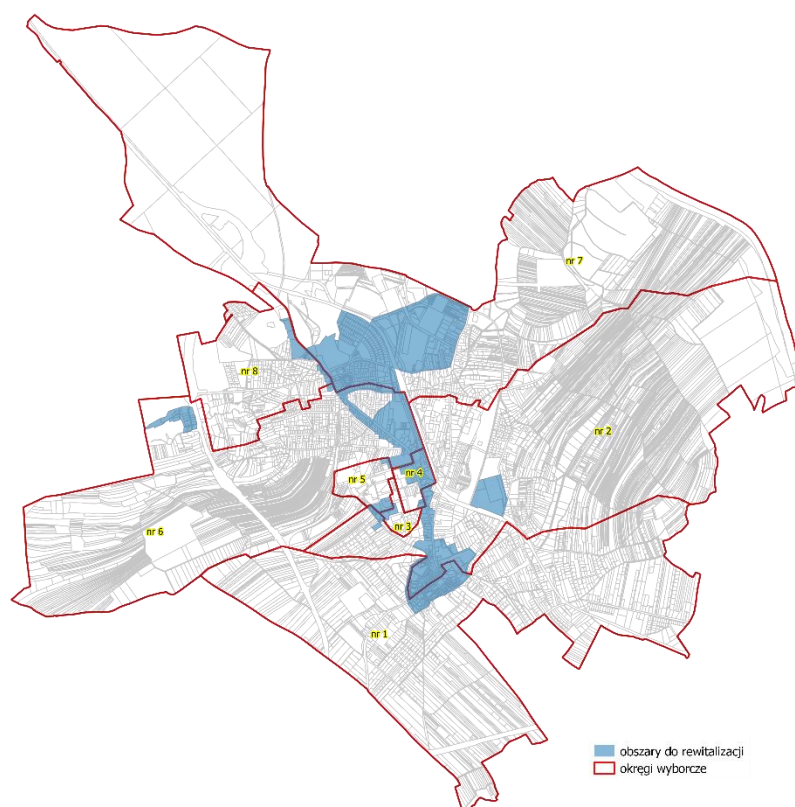

Dogłębne analizy danych ilościowych, wyników badań oraz spotkań (FGI oraz warsztat) w procesie pracy pozwoliły na wyznaczenie obszaru do rewitalizacji podzielonego na 4 podobszary:

- Podobszar I, w skład, którego wchodzi następujące ulice: Hutnicza, Armii Krajowej, Kołtąta, Bernardyńska, Zawilskich, Kossaka, Wałowa, Wyspiańskiego, Broniewskiego, Warszawska, 28 Maja, Jarostawska, Dolna, Nowińskiego, Studzienna, Akacyjowa, Boronia, Grunwaldzka, Górna, Franciszkańska, Fabryczna, Popiełuski, Brody, 11 Listopada, Klonowa, Garncarska, Szopena, Curie-Skłodowskiej, Przemysłowa, Żeromskiego, Piekarska, Klasztorna, Jana z Dukli, Staszica, Kwiatowa, Matejki, Rzeszowska, Targowa, Krótka, Rynek, Spokojna, Sikorskiego, Szkolna, Mickiewicza, Narodowej Organizacji Wojskowej, Blacharska, Sandomierska, Opalińskiego, Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, mjr „Wyrwy” Furgalskiego, Matejki, Prowincji Ojców Bernardynów,
- Podobszar II, w skład, którego wchodzi następujące ulice: Podolszyny, Sportowa,
- Podobszar III, w skład, którego wchodzi następujące ulice: Krokusowa, Sandomierska,
- Podobszar IV, w skład, którego wchodzi ulica Kąty.

Podział na podobszary prezentuje poniższa mapa. Na wskazanych obszarach zauważalne jest nagromadzenie problemów społecznych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz środowiskowych.

Mapa 23. Obszar do rewitalizacji w Leżajsku

Opracowanie własne

Wyznaczony obszar do rewitalizacji w Leżajsku zamieszkuje 2 483 mieszkańców, co stanowi 17,7% ogółu populacji Leżajska, a także zajmuje powierzchnię 140,74 ha, tj. łącznie 6,84% całości miasta.

Tabela 74. Liczba ludności oraz powierzchnia wraz z odsetkiem dla ogólnych wartości miasta

	Liczba	Odsetek
Ludność	2483	17,7
Powierzchnia (ha)	140,74	6,84

Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

W tym miejscu warto wspomnieć również o poprzednim programie rewitalizacji dla miasta, który obejmował lata 2007-2013. Obszary problemowe wskazane w poprzednim programie rewitalizacji częściowo pokrywają się z wyznaczonymi obecnie. Obszary te obejmują tereny wokół Rynku wraz z ulicami przyległymi, ciąg ulicy Mickiewicza, teren wokół dworca PKP, teren tzw. lasu po spalonym przedszkolu. Tak więc planowane działania w ramach tworzonego programu rewitalizacji będą stanowiły w części kontynuację już podjętych działań w latach 2007-2013.

Pierwszym wskaźnikiem dotyczącym sfery społecznej jest liczba osób bezrobotnych liczona na 1 000 mieszkańców. Na wyznaczonym obszarze wynosi ona 71,3, natomiast dla miasta wartość wskaźnika jest równa 67,7.

Analogiczna sytuacja występuje również przy porównaniu wskaźników dotyczących osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. dla odsetków osób bezrobotnych długotrwale bezrobotnych oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W przypadku pierwszego wskaźnika wartość dla obszaru do rewitalizacji wynosi 62,7 (dla całego miasta natomiast 58,5).

Także drugi wskaźnik dotyczący osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji (osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym) ukazuje problem w sferze społecznej na obszarze do rewitalizacji. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym na wyznaczonym obszarze wynosi 19,2%, podczas gdy w mieście jest niższy o 3,7% (miasto – 15,5%).

Również liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców na wyznaczonym obszarze jest wyższa niż wartość dla miasta i wynosi 9,6 osoby na 100 mieszkańców (wartość dla miasta – 8,1).

Występowanie ww. wskaźników definitywnie wskazuje na występowanie problemów społecznych na wyznaczonym obszarze. Duża część mieszkańców wskazanego obszaru potrzebuje wsparcia zewnętrznego, w tym działań zaprogramowanych w programie rewitalizacji.

Tabela 75. Wskaźniki dotyczące pomocy społecznej oraz bezrobocia na obszarze do rewitalizacji oraz w Leżajsku

	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem ⁵	Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców ⁶
Obszar do rewitalizacji	71,3	62,7	19,2	9,6
Miasto Leżajsk	67,7	58,5	15,5	8,1

Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

⁵ Wskaźnik kwalifikujących obszar rewitalizacji do wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020 - Kategoria: rynek pracy - liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem - wartość referencyjna dla województwa 61,5%

⁶ Wskaźnik kwalifikujących obszar rewitalizacji do wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020 - Kategoria: pomoc społeczna - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców - wartość referencyjna dla województwa 6,1

W obszarze do rewitalizacji znajduje się więcej niż jeden rejon szkół w związku z wyniki egzaminu 6-klasisty zostały wyliczone wg średniej ważonej z wykorzystaniem liczby zdających z danej szkoły.

$$F = \sum_{i=1}^n \frac{w_i x_i}{w_i}$$

Gdzie:

F – średni wynik z egzaminu 6-klasisty w obszarze do rewitalizacji

w – liczba zdających z obszaru

x – wynik szkoły

n – liczba szkół w obszarze do rewitalizacji

Na podstawie wzoru średni wyniki egzaminu 6-klasisty uczniów zdających z obszaru rewitalizacji wyniósł 64,3 i był niższy od wartości referencyjnej dla województwa podkarpackiego, która wynosiła 67,7.

Tabela 76. Wyniki egzaminu 6-klasisty

	Wyniki egzaminu 6-klasisty ⁷
Obszar do rewitalizacji	64,3

Opracowanie na podstawie danych OKE oraz dostarczonych przez Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli Miejskich w Leżajsku

Adekwatnym wskaźnikiem pozwalającym wyznaczyć poziom degradacji w sferze środowiskowej jest odsetek działek, na których występują wyroby azbestowe. Na wyznaczonym obszarze wyroby występują, aż 10,48% wszystkich działek miasta obarczonych ww. wskaźnikiem.

Tabela 77. Odsetek działek zawierających wyroby azbestowe na obszarze do rewitalizacji w ogólnej ich liczbie na terenie miasta

	Odsetek działek zawierających wyroby azbestowe
Obszar do rewitalizacji	10,48

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Na terenie wyznaczonym do rewitalizacji występuje aż 187 obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Stanowią one ponad 58% całego zasobu wpisanego do GEZ. Natomiast obiekty wpisane rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z obszaru do rewitalizacji stanowią ponad 79% wszystkich zidentyfikowanych na terenie miasta. Zlokalizowanie obiektów zabytkowych, zwłaszcza będących budynkami mieszkalnymi, na terenie obszaru do rewitalizacji z jednej podnosi rangę walorów kulturowych, z drugiej natomiast strony stanowi dużą barierę do prowadzenia działań służących poprawie ich stanu technicznego, a w konsekwencji poprawie życia ich mieszkańców.

Tabela 78. Odsetek zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na obszarze do rewitalizacji

	Odsetek zabytków wpisanych do GEZ na obszarze do rewitalizacji	Odsetek zabytków wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na obszar do rewitalizacji
Obszar do rewitalizacji	58%	79%

Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków oraz na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (www.nid.pl)

Zdecydowaną większość (85,77%) na obszarze do rewitalizacji budynki mieszkalne zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989. Jest to wartość o 17,18% wyższa niż średnia dla miasta.

⁷ Wskaźnik kwalifikujących obszar rewitalizacji do wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020 - kategoria: edukacja – wartość referencyjna dla województwa -67,7

Tabela 79. Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych na obszarze do rewitalizacji

	Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych ⁸
Obszar do rewitalizacji	85,77
Miasto Leżajsk	67,99

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Opisane powyżej dane ilościowe to nie jedyna determinanta, która posłużyła do wyznaczenia obszaru do rewitalizacji. O kluczowe problemy, a także ich lokalizację w przestrzeni zostali poproszeni mieszkańcy Leżajska. Na wyznaczonym obszarze zostało wskazane, iż oprócz ww. wskaźników występujące problemy społeczne to: niski poziom integracji społecznej, niska aktywność mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym oraz wyższy niż w innych rejonach miasta poziom przestępczości.

Zarówno niski poziom integracji społecznej oraz niska aktywność mieszkańców w życiu publicznym to problem ściśle powiązane z istotnym problemem ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, jakim jest niedostateczny poziom zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Dodatkowo respondenci ocenili, iż podmioty gospodarcze znajdujące się na obszarze do rewitalizacji cechuje słaba kondycja ekonomiczna. Zdaniem respondentów na wskazanym obszarze występują również problemy o charakterze środowiskowym, technicznym oraz przestrzenno-funkcjonalnym.

Zbiorcze zestawienie problemów prezentuje poniższa tabela.

⁸ Wskaźnik kwalifikujących obszar rewitalizacji do wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020 - kategoria: uwarunkowania przestrzenne – wartość referencyjna dla województwa - 76,36%

Tabela 80. Obszar do rewitalizacji wraz z zidentyfikowanymi problemami w podziale na sfery

	Podobszar I - (Rynek, ciąg ulicy Mickiewicza, dworzec PKP/PKS – plac po byłym tartaku, plac przy MCK, dzielnica przemysłowa)	Podobszar II - Stadion miejski	Podobszar III - Zalew Floryda	Podobszar IV - Lasek przy spalonym przedszkolu (ul. Kołtątaja)
Sfera społeczna	– Duży odsetek osób bezrobotnych, w tym osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (długotrwale bezrobotnych, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym) – Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – Starzenie się społeczeństwa – Ujemne saldo migracji – Niski poziom dochodów części mieszkańców – Występujące akty wandalizmu – Niski poziom bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa w ruchu drogowym – Duża liczba osób nadużywających alkoholu – Niewielka aktywność mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym – Niski poziom integracji mieszkańców – Bierna postawa części NGO	– Niewielka aktywność części mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym – Niski poziom integracji części mieszkańców – Niski poziom bezpieczeństwa – Występujące akty wandalizmu – Starzenie się społeczeństwa – Ujemne saldo migracji – Niski poziom dochodów części mieszkańców	– Niski poziom bezpieczeństwa – Ubóstwo części społeczeństwa – Duża liczba osób nadużywających alkoholu – Występujące akty wandalizmu – Starzenie się społeczeństwa – Ujemne saldo migracji – Niski poziom dochodów części mieszkańców	– Niski poziom bezpieczeństwa – Niewielka aktywność części mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym – Duża liczba osób nadużywających alkoholu – Występujące akty wandalizmu – Starzenie się społeczeństwa – Ujemne saldo migracji – Niski poziom dochodów części mieszkańców
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	– Niedostateczna jakość infrastruktury technicznej – Utrudniony dostęp do infrastruktury społecznej	– Niewystarczający stopień zagospodarowania przestrzeni publicznej – Brak infrastruktury do uprawnia sportów lekkoatletycznych	– Utrudniony dostęp do infrastruktury społecznej – Braki w infrastrukturze sanitarnej	– Niewystarczający stopień zagospodarowania przestrzeni – Niewystarczający poziom estetyki przestrzeni

	Podobszar I - (Rynek, ciąg ulicy Mickiewicza, dworzec PKP/PKS – plac po byłym tartaku, plac przy MCK, dzielnica przemysłowa)	Podobszar II - Stadion miejski	Podobszar III - Zalew Floryda	Podobszar IV - Lasek przy spalonym przedszkolu (ul. Kołtątaja)
	– Niewystarczający stopień zagospodarowania przestrzeni publicznej – Mało nowoczesny system oświetlenia ulicznego – Występowanie dużej liczby obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru WKZ oraz GEZ		– Niewystarczający stopień zagospodarowania przestrzeni publicznej	
Sfera techniczna	– Niski standard części mieszkań komunalnych – Zły stan techniczny Szkoły Podstawowej nr 1 – Niski stopień wykorzystania rozwiązań energooszczędnych i proekologicznych w budynkach – Duży odsetek budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 r.	– Niski stopień wykorzystania rozwiązań energooszczędnych i proekologicznych w budynkach	– Niski stopień wykorzystania rozwiązań energooszczędnych i proekologicznych w budynkach – Duży odsetek budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 r.	– Niski stopień wykorzystania rozwiązań energooszczędnych i proekologicznych w budynkach – Duży odsetek budynków wybudowanych przed 1989 r.
Sfera środowiskowa	– Występujące zanieczyszczenie powietrza – Duża liczba działek zawierająca wyroby azbestowe – Nieekologiczne zachowania wśród części mieszkańców – Niewystarczająca ilość zieleni miejskiej		– Przekroczenia norm jakościowych wody – Nieekologiczne zachowania wśród części mieszkańców	– Niewystarczający stopień zagospodarowania miejsc publicznie dostępnych
Sfera gospodarcza	– Mała gotowość do współpracy części przedsiębiorców – Słaba kondycja gospodarcza części istniejących przedsiębiorstw			

Opracowanie własne

W procesie tworzenia programu rewitalizacji oprócz występowania problemów niezwykle istotny jest potencjał, jakim charakteryzuje się dany obszar do rewitalizacji, a zwłaszcza potencjał zamieszkujących go mieszkańców. O potencjale mieszkańców świadczy m.in. poziom kapitału społecznego. Jak wskazano w diagnozie jednym, z niewielu wskaźników ilościowych kapitału społecznego, jest liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Dla wskazanego obszaru wartość ww. wskaźnika wynosi 9,3, natomiast dla miasta całego miast jest ponad dwukrotnie niższa (4,6).

Dodatkowo, paradoksalnie, na wyznaczonym obszarze występuje znacznie wyższy niż całym mieście odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie mieszkańców (obszar=14,5%, miasto=8,3%). Powyższe wskazuje, iż zaplanowanie odpowiednich działań stymulujących wzmacnianie aktywności i integracji społecznej spowoduje zwiększenie potencjału rozwojowego mieszkańców.

Tabela 81. Potencjał społeczny oraz gospodarczy na obszarze do rewitalizacji oraz w Leżajsku

	Obszar do rewitalizacji	Miasto Leżajsk
Liczba organizacji pozarządowych	9,3	4,6
Odsetek podatników prowadzących działalność gospodarczą	14,5	8,3

Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych z rejestru Starosty Leżajskiego i KRS oraz Urzędu Miejskiego w Leżajsku

Obszar do rewitalizacji odznacza się również dużą liczbą niezagospodarowanych terenów, w tym także terenów przemysłowych. Dodatkowo tereny przemysłowe posiadają odpowiednią infrastrukturę stwarzającą dodatkowe możliwości zagospodarowania i uruchomienia podmiotów, w tym podmiotów ekonomii społecznej stymulujących rozwój miejsc problemowych, a w konsekwencji rozwój całego miasta.

Dużą część obszaru stanowią niezagospodarowane tereny, które mogą zostać zaadaptowane miejsca przeznaczone do rekreacji. Dodatkowo ww. tereny cechują się bogatymi walorami przyrodniczymi i turystycznymi. Zagospodarowanie ww. terenów jest niezwykle ważne z punktu widzenia integracji mieszkańców, wzmacniania więzi społecznych oraz z uwagi na to, że społeczeństwo w mieście się starzeje, a przez co spada ich zdolność do korzystania z tego typu miejsc położonych poza granicami miasta.

Pisząc o potencjale miasta należy również wskazać, iż posiada ono bogatą tradycję historyczną, tym samym odznacza się dużym potencjałem kulturowym. Dotyczy to zwłaszcza podobszaru I. Z powyższym powiązany jest kolejny potencjał: wykształcony przez lata układ przestrzenny, zwłaszcza w obszarze wokół Rynku.

Zbiorcze zestawienie potencjałów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 82. Obszar do rewitalizacji wraz z zidentyfikowanymi potencjałami

	Podobszar I - (Rynek, ciąg ulicy Mickiewicza, dworzec PKP/PKS – plac po byłym tartaku, plac przy MCK, dzielnica przemysłowa)	Podobszar II - Stadion miejski	Podobszar III - Zalew Floryda	Podobszar IV - Lasek przy spalonym przedszkolu (ul. Kołtątaja)
Zidentyfikowany potencjał	– Duża liczba organizacji pozarządowych – Duża liczba osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą – Istniejąca infrastruktura i tereny przemysłowe – Istniejące dziedzictwo kulturowe, w tym bliska odległość obiektów sakralnych – Istniejący układ przestrzenny – Bogate walory turystyczne	– Istniejące tereny rekreacyjne – Tradycja sportowa miejsca	– Istniejące tereny rekreacyjne – Walory przyrodnicze – Bogate walory turystyczne – Kameralność miejsca	– Duża liczba dzieci i młodzieży zamieszkująca sąsiednie osiedle – Niewykorzystane tereny rekreacyjne – Istniejący plan koncepcyjny zagospodarowania obszaru

Opracowanie własne

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych obwodach wyborczych – stan 03.2016 r.	6
Tabela 2. Liczba ludności i saldo migracji w latach 2011-2015	6
Tabela 3. Urodzenia żywe na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014	6
Tabela 4. Zgony na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014	7
Tabela 5. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w latach 2010-2014	7
Tabela 6. Ludność w podziale na grupy wieku (%) na tle wojewódzkim i krajowym w roku 2014.....	7
Tabela 7. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014	7
Tabela 8. Współczynnik feminizacji w latach 2010-2014	8
Tabela 9. Liczba i odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach miejskich w latach 2010-2014.....	8
Tabela 10. Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2011-2015	9
Tabela 11. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2011-2015 w %.....	9
Tabela 12. Liczba uczniów Gimnazjum Miejskiego w Leżajsku w latach 2011-2015	10
Tabela 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2015 w % w porównaniu do średniej dla powiatu leżajskiego oraz województwa podkarpackiego	10
Tabela 14. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2012-2015 w %	10
Tabela 15. Liczba organizacji pozarządowych – stan na 03.2016	11
Tabela 16. Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców – stan na 03.2016	12
Tabela 17. Frekwencja wyborcza w poszczególnych obwodach.....	12
Tabela 18. Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014 (porównanie rok do roku, gdzie rok poprzedni=100).....	13
Tabela 19. Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej poniżej i powyżej kryterium dochodowego w latach 2010-2014 (porównanie rok do roku, gdzie rok poprzedni=100)..	14
Tabela 20. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w latach 2010-2014	15
Tabela 21. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2015	16
Tabela 22. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2015 r.	16
Tabela 23. Kwota pomocy społecznej w poszczególnych obwodach 2011-2015 w przeliczeniu na liczbę osób z niej korzystających	17
Tabela 24. Wydatki w przeliczeniu na liczbę osób korzystających pomocy społecznej.....	17
Tabela 25. Przeciętne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej w latach 2011-2014	17
Tabela 26. Dochód podatników z terenu Miasta Leżajskiego w latach 2011-2015	18
Tabela 27. Liczba przestępstw w podziale na typ przestępstw (w szczególności przeciwko rodzinie i opiece) w latach 2013-2015	18
Tabela 28. Liczba interwencji Straży Miejskiej w Leżajsku ze względu na rodzaj wykroczenia w latach 2013-2015	19
Tabela 29. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 w %.....	19
Tabela 30. Udział pracujących w podziale na płeć w ogólnej liczbie pracujących w podziale na płeć w 2014 r.	20
Tabela 31. Liczba bezrobotnych w poszczególnych obwodach, liczba bezrobotnych kobiet i udział % kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostkach analitycznych - stan na 03.2016	20
Tabela 32. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w obwodzie – stan na 03.2016.....	20
Tabela 33. Odsetek osób bezrobotnych w podziale na wykształcenie w poszczególnych obwodach – stan na 03.2016	21
Tabela 34. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2010-2014 na 1 000 mieszkańców	28

Tabela 35. Liczba podmiotów gospodarczych wg klas wielkości zatrudnienia na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010- 2014.....	29
Tabela 36. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 r.	30
Tabela 37. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności– stan na 03.2016 r.	30
Tabela 38. Dochód podatników z terenu Miasta Leżajsk w latach 2011-2015 z tytułu prowadzenie działalności gospodarczej	30
Tabela 39. Dzikie wysypiska na 100 km ² powierzchni ogółem.....	32
Tabela 40. Powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km ² powierzchni ogółem.....	32
Tabela 41. Udział obszarów prawnie chronionych w udziale powierzchni ogółem w latach 2010-2014	32
Tabela 42. Udział wydatków na gospodarkę komunalną oraz ochronę środowiska w budżecie Gminy w latach 2010-2014 r. na tle powiatu, województwa i kraju	33
Tabela 43. Powierzchnia terenów zarządzanych przez Urząd Miejski – stan na 03.2016 r. (ha)	33
Tabela 44. Liczba działek zawierających wyroby azbestowe – stan na 04.2016.....	33
Tabela 45. Struktura użytkowania gruntów	35
Tabela 46. Odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów.....	36
Tabela 47. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014	36
Tabela 48. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014	37
Tabela 49. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014	37
Tabela 50. Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w obwodzie.....	37
Tabela 51. Liczba obiektów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	38
Tabela 52. Liczba obiektów objętych Gminną Ewidencją Zabytków	39
Tabela 53. Mieszkania oddawane w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w latach 2010-2014	43
Tabela 54. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014	43
Tabela 55. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014	43
Tabela 56. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014	44
Tabela 57. Budynki mieszkalne wybudowane przed i po 1989 r.	44
Tabela 58. Liczba pustostanów oraz w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w obwodzie	45
Tabela 59. Respondenci według płci i wieku.....	48
Tabela 60. Okres zamieszkiwania w Leżajsku.....	49
Tabela 61. Status zawodowy respondentów	49
Tabela 62. Wykształcenie respondentów	49
Tabela 63. Miejsce zamieszkiwania respondenta	50
Tabela 64. Ocena Leżajsk jako miejsca zamieszkania.....	50
Tabela 65. Ocena Leżajsk jako miejsca zamieszkania w podziale na obwody wyborcze	50
Tabela 66. Najważniejsze problemy w sferze społecznej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)	51
Tabela 67. Najważniejsze problemy w sferze środowiskowej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)	52
Tabela 68. Najważniejsze problemy w sferze gospodarczej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)	53
Tabela 69. Najważniejsze problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru).....	54
Tabela 70. Najważniejsze problemy w sferze technicznej w Leżajsku (pytanie wielokrotnego wyboru)	55
Tabela 71. Grupy, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych (pytanie wielokrotnego wyboru).....	56

Tabela 72. Wskaźniki analizowane w sferze społecznej.....	59
Tabela 73. W sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej	62
Tabela 74. Liczba ludności oraz powierzchnia wraz z odsetkiem dla ogólnych wartości miasta	66
Tabela 75. Wskaźniki dotyczące pomocy społecznej oraz bezrobocia na obszarze do rewitalizacji oraz w Leżajsku.....	67
Tabela 76. Wyniki egzaminu 6-klasisty.....	68
Tabela 77. Odsetek działek zawierających wyroby azbestowe na obszarze do rewitalizacji w ogólnej ich liczbie na terenie miasta.....	68
Tabela 78. Odsetek zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na obszarze do rewitalizacji	68
Tabela 79. Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych na obszarze do rewitalizacji	69
Tabela 80. Obszar do rewitalizacji wraz z zidentyfikowanymi problemami w podziale na sfery.....	70
Tabela 81. Potencjał społeczny oraz gospodarczy na obszarze do rewitalizacji oraz w Leżajsku	72
Tabela 82. Obszar do rewitalizacji wraz z zidentyfikowanymi potencjałami	73

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba uczniów szkół podstawowych w latach 2011-2015.....	9
Wykres 2. Liczba uczniów Gimnazjum Miejskiego w latach 2011-2015 wraz z prognozą	10
Wykres 3. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w latach 2010-2014 w %.....	15

SPIS MAP

Mapa 1. Wyznaczone jednostki analityczne - obwody wyborcze	3
Mapa 2. Położenie Leżajska na tle powiatu leżajskiego	5
Mapa 3. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w 2016 r. w %.....	22
Mapa 4. Organizacje pozarządowe w Leżajsku w 2016 r.	23
Mapa 5. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r.	24
Mapa 6. Wydatki na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w obwodzie oraz liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców w obwodzie w 2015 r.	25
Mapa 7. Osoby długotrwale bezrobotne	26
Mapa 8. Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – stan marzec 2016 r.	27
Mapa 9. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w obwodzie – stan marzec 2016 r.	31
Mapa 10. Liczba działek z azbestem oraz powierzchnia terenów zielonych zarządzanych przez Urząd Miejski – stan marzec 2016 r.....	34
Mapa 11. Struktura użytkowania gruntów w Leżajsku - stan kwiecień 2016 r.	40
Mapa 12. Liczba działek niepodłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	41
Mapa 13. Obiekty wpisane do rejestru prowadzonego przez WKZ, liczba obiektów objętych GEZ oraz odsetek dróg we własności gminnej wymagających remontów – stan marzec 2016 r.	42
Mapa 14. Liczba pustostanów na 1000 mieszkańców– stan marzec 2016 r.....	46
Mapa 15. Budynki mieszkalne wybudowane do i po 1989 r.	47
Mapa 16. Wskazania problemów w sferze społecznej.....	52
Mapa 17. Wskazania problemów w sferze środowiskowej	53
Mapa 18. Wskazania problemów w sferze gospodarczej	54
Mapa 19. Wskazania problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	55
Mapa 20. Wskazania problemów w sferze technicznej	56
Mapa 21. Natężenie negatywnych zjawisk społecznych.....	60
Mapa 22. Natężenie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.....	63
Mapa 23. Obszar do rewitalizacji w Leżajsku	66

